

КАПІТАН КЕП І КУРЯЧІ ПІРАТИ

Сергій Лоскот

КАПІТАН КЕП І КУРЯЧІ ПІРАТИ

малював Віталій Бугара

УДК 82-93
Л 79

Серія «Пригоди»

Лоскот Сергій

Л 79 Капітан Кеп і курячі пірати / Сергій Лоскот. — Харків : Вид-во «Ранок», 2020. — 152 с. : іл. с. — (Серія «Пригоди»).

ISBN 978-617-09-0000-0

Після того як капітан Кеп порятував країну Щастя та зустрів своє кохання в книжці «Таємне завдання капітана Кепа», пригоди морського видра не закінчилися. У новій повісті безстрашний герой і його смілива, проте прагматична супутниця опиняються на безлюдному острові. Щось змушує Кепа залишитись на острові й чекати новин. А в цей час на його пошуки вирушають пірати на чолі з Однооким Чікеном — найжорстокішим капітаном і ватажком курячої команди зарізяк-відчайдухів. Чікен ненавидить Кепа й хоче його знищити. Звідки ця люта ненависть до супергероя, якого так любить видра Галинка й читачі книжок Сергія Лоскота? Щоб усе зрозуміти, треба глибоко вдихнути й зануритись... у читання.

УДК 82-93

— Вам знайомий цей бамбула?..
Перед вами цар-сподар.
Я хочу зробити з нього порядну людину.
Франсуа Рабле. Гаргантюа і Пантагрюель

ISBN 000-000-00-0000-0

© Лоскот С., текст, 2020
© Бугара В., іл., 2020
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2020

Якось король побачив птаха, що летів понад хвилями. Білий ширококрилий птах стрімко мчав у далечінь.

Досі король вважав, що весь океан і ціле небо належать їм, рибам, і ніколи не замислювався, що насправді все може бути інакше. Авжеж, він чув від китів, мовби десь там, на краю моря, живуть дивні створіння, зовсім не здатні плавати, які дихають повітрям, а не водою, — але гадав, що все це казки, а тепер...

Тепер він бачив птаха, що ковзав небом, мов найграційніша з оселедиць гладіллю води, і не міг відірвати від нього своїх круглих очей.

«Ах! — думав король. — Який він гарнющий! Які в нього чудові плавці. Як швидко він пливе в небі — швидше і вправніше від летючих риб. От би мені такі плавці — я пірнув би в це небо й побачив, що там нагорі. Я віддав би за ці плавці найдорожчу коштовність, яка гойдається на кінчику моєї корони!»

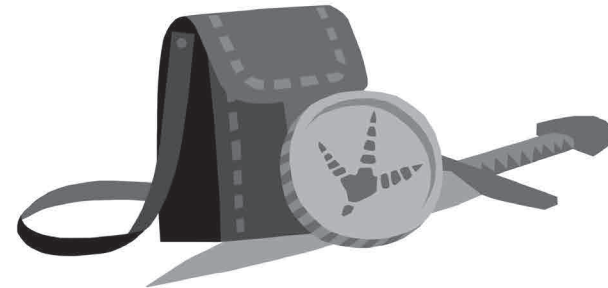
Ви не повірите, проте це був найнаївніший король у світі. Король оселедців, із вишуканою короною на голові й дуже добрим серцем. Утім, корона його була дуже незвичною: росла з голови та більше нагадувала довгу гриву. Найдовше пасмо цієї гриви прикрашала

велика перлина, що мінилася всіма кольорами веселки. Казали, буцімто перлина ця чарівна, хто нею володіє, той володіє душами всіх оселедців та оселедиць на світі.

А душі оселедцевого народу були світлі й чисті — адже вони так люблять танцювати. Вони цілісінькими днями бавилися у воді, то розлітаючись на мільйони сяйливих сонячних скалок, то скручуючись карколомними петлями, то стискаючись у клубочки. Їх було так багато, що їм не давали імен. Це були найвеселіші риби на світі.

Давно вже король бачив того птаха, але не забув про нього. Тому коли корабель із білосніжними вітрилами з'явився на обрії, король поплив до нього. Наївний оселедцевий правитель подумав, що то теж птах. А потім король зник. Зник разом із білосніжними вітрилами, лишивши свій осиротілий народ танцювати вже печальні танці. Більше його не бачили.

Піратів «бульк», або Чому не треба поспішати лізти у воду

— Ух ти! Галинко, диви, опудало пливе.
Присягаюся устрицею — опудало!..

Скільки днів і ночей, скільки бур і штилів пережив, відбиваючись від акул і морських орлів та наближаючись до своєї мети, цей молодий пірат, цей майбутній кошмар морів і океанів — відчайдушний і нещадний Кока!

Розбита дошка з рештками білої фарби ледве тримала змучене тіло й дедалі сильніше занурювалася. Сонце немилосердно прямило і стояло так високо, що тінь від цього тіла стислася у вузьку смужку й ліниво гоїдалася на хвилях. І якби в пірата були звичайні мізки, вони, певно, давно вже зварилися б. Але це були курячі мізки, що калаталися в порожній голові, мов піщинка в маракасі¹. Ха! Але ці мізки бували в бувальцях!

Усю дорогу він шепотів собі під ніс:

— Дійди, знайди, вручи. Дійди, знайди, вручи. Дійди, знайди, вручи...

Широко розчепіривши крила, молодий півень Кока повільно наближався до острова. Вітер мляво ворухив його пір'я, а хвиля м'яко

¹ Це таке брязкальце в Латинській Америці (тут і далі — прим. автора).

хлюпалась об чіпкі жовті лапи з гострими шпорами. Горда голова з великим дзьобом завмерла на худій шиї та не ворушилася. Сторонній міг, звісно, подумати, що з зоологічного музею втекло опудало на підставці, — та де там! Це був найсправжнісінький піратський пірат. І пірат цей наближався до своєї мети невідворотно, як доля чи смерть.

На сонце він не зважав. Те, що гойдалося на худій шиї, пекло сильніше. Кругла пластика річ у шкіряному мішечку додавала сил. Там лежав страшний сон будь-якого пірата (і не лише пірата). Там був знак смерті — викарбувана на старій монеті куряча лапка.

Острів у мареві сонячних променів виринув з-за обрїю, і серце пірата прискорилося: тут усе й має статися. Той, кому призначена мітка, ховається на самотньому острові, якого немає на мапах. Серце калатало, але тіло не ворушилося. Тільки голова то одним, то другим круглим оком приглядалася до голих скель.

Острів ріс, наближався. Уже стало помітно зелені кущі в щілинах між скелями та дві самотні фігурки на якомусь хресті, що стирчав на вершечку. Ці фігурки сиділи й метляли ногами в повітрі.

— Ух ти! Галинко, диви, опудало пливе. Присягаюся устрицею — опудало! Свистати всіх нагору!

Дві видри стрілою полетіли вниз і поскакали ледь помітною стежкою. Вона звивалася серпантинном довкола двох потрощених породами скель, збоку схожих на велетенську устрицю, яка повзе морським дном. З невеликої тріщини, що ділила скелю якраз навпіл, височів над усім островом скам'янілий хрест із рівним майданчиком на перемичці, дивовижно схожий на уламок щогли між стулок мушлі.

— Еге-гей, — запищав видр уже на березі й помахав капелюхом із облізлою пір'їною на крисах.

— Ласкаво просимо, любе опудало! — кричала його подружка в блискучий рупор. — Раді бачити вас на нашому гостинному острові!

Вони стрибали й танцювали, лишаючи на піску химерні візерунки слідів, які миттю злизувала хвиля. Дошка вже майже пішла під воду, і здавалося, що він просто ковзає по воді — цей пірат із розчепіреними крилами та жовтими застиглими очима.

Аборигени припинили дуркувати й затихли.

— Жажіття якесь, — тихо прошепотіла видрочка й повільно опустила рупор.

— Ага, — так само тихо прошепотів видр і про всяк випадок затулив собою подружку.

І тут «опудало» ожило.

— Курмет! — хрипко виплюнуло воно та смикнуло оком. — Курмета!

— А-а-а! — закричала видрочка й кинулася навтьоки. (Згодом вона запевняла, що по допомогу. І це на безлюдному острові?)

— А-а-а! — закричав видр і зібрався був шпурляти в опудало всім, що траплялося під лапу (згодом він казав, що в ньому прокинувся одвічний інстинкт виживання), але на піщаному пляжі був тільки пісок і пучки викинутих на берег водоростей.

«От гидота», — подумав видр і тільки-но зібрався дати драла, як «опудало» рвучко засіпалося, намагаючись відірвати лапи від дошки. Чи то від довгого стояння в одній позі, чи від браку рідини в тілі пірат заляк, хитнувся вбік і шубовснув у воду з розпростертими крилами.

— Бульк! — сказав Кока і зник під водою. Утім іще встиг вирячити очі від здивування.

— От тобі й на! — сказав видр і зібрався пірнати за потопельником, коли там, де щойно

зник бідолашний півень, заклекотіла вода і промайнув гігантський чорний плавець, лишивши по собі тільки вир і пінявий слід.

— От тобі й на! — знову сказав видр. — Галинка не повірить...

Він скинув капелюха, зітхнув і замінив старе облізде перо новим, курячим, що прибилося йому під лапи.

Море було рівненьким і спокійним.

— Галинка не повірить, — повторив видр і пішов собі, лишаючи сліди на піску та похитуючи новою білою пір'їною, що дуже пасувала до старого капелюха.

Якби хто запитав нашого видра, як ти опинився на цьому загубленому в морях і океанах пустельному острові? То Кеп, мабуть, знизав би плечима, смикнув бакенбарду й відповів, що йшов за вітром, за покликом носа. Щось тягло його сюди, тягло із силою, якій він не міг опиратися. Тягло з тих пір, як Кеп узяв за лапки свою кохану й поплив із нею від тонучого корабля — до нового життя, нових берегів...²

²Читайте передісторію в першій книжці — «Таємне завдання капітана Кепа».

Батіг семи морів

На другому кінці землі, далеко, за тисячу, а може, й більше морських миль, із бухти, звідусіль оточеної високими уламками скель, виходила у відкрите море фелюка³. Великий кормовий прапор залопотів на вітрі й розгорнувся чорним шовком на тлі білосніжних цупких вітрил. На цьому прапорі застрибала, кривлячись у моторошній посмішці, потворна куряча голова з чорною пов'язкою на оці й висолопленим язиком.

Вітер наповнив вітрила, і корабель нахилився, пришвидшуючись та розрізаючи з м'яким шипінням зелену морську воду. Пінястий слід лишився за його кормою і вів до самотнього острова з височезною скелею й увіткненим у неї хрестом, що так нагадував верхівку щогли.

Колись давно чорне серце Одноокого Чікена загорілося помстою, і помста ця гризла його зсередини, не давала спати й роз'їдала вже поїдену ромом печінку. Який же він був злий, цей батіг семи морів⁴, піратський капітан і ватажок курячої команди зарізяк-відчайдухів.

А почалося все тоді, коли його бабуса, стара біла курочка, на смертному ложі розповіла

³ Двощогловий корабель із трикутними вітрилами.

⁴ (*піратськ.*) Неймовірно зловісний пірат.

печальну та сповнену трагізму таємницю — чому кури більше не літають. Адже був час, коли вони ширяли в небі й гуртувалися в зграї. Лазили по деревах і вили гнізда де завгодно. І на південь відлітали. Так-так, колись кури літали. Але одна нерозважлива клятва опустила цих шляхетних птахів на землю. І бабуся курячого пірата зізналася, що саме вона колись заріклася більше ніколи не літати. І клятва ця важкою ношею лягла на крила всього курячого племені⁵.

Одноокий Чікен добре пам'ятав мить, коли було проголошено цю клятву. Тоді він, сповнений сил і надій, уже бачив берег. Чікен пролетів багато миль над безкраїм морем, він закричав переможно... — і раптом розучився літати.

Він пам'ятав, як те, що висіло в нього на шиї, те, на що він проміняв свою світлу душу, потягло його вниз важкою каменюкою і ледь не втопило в морі. Найдорожча у світі коштовність. Мрія усіх мрій — кругла й прекрасна...

Чікен пам'ятав. Пам'ятав і збирався помститися тому, хто був у всьому винен, хто позбавив курей неба.

Капітан, син капітана й онук боцмана, а коротко — Кеп. Ось як звали причину гніву

⁵ Детально про клятву — у «Таємному завданні капітана Кепа».

й ненависті Одноокого Чікена. Ось хто спричинив вічне куряче ходіння по землі. Ось через кого крила більше не здіймали стрункі курячі тіла в повітря. І тоді Чікен поклявся помститися.

Багато місяців тому Одноокий розіслав у всі кінці своїх посланців і дав їм по курячій мітці смерті.

— Знайдіть його. Вручіть це послання видрові, який ходить із рупором і зветься Кепом. Вручіть і вертайтеся розповісти, де він ховається. Бо помста палить мені нутро, — напучував своїх гінців страшний пірат. — Хай він тремтить і здригається від страху. Хай йому сняться жахіття, хай він не знає спокою, очікуючи на помсту. Як же я буду знущатись і кпити з нього! Як буду його мучити й катувати!

Десь із місяць тому повернулися всі посланці, крім одного. Ніхто не знайшов видра, і пірат вирішив іти слідами гінця, який не повернувся.

«Печінкою відчуваю, що видр там», — думав Чікен, косуючи цілим оком з-під чорного трикутного капелюха на зюйд-ост⁶. Він щодня і в дощ, і в вітер підіймався на маяк і годинами

⁶ Південний схід.

вдивлявся в далечінь — одноокий капітан із чорною курячою душею та лисою шиєю. Це його зображення майоріло на прапорі фелюки та шкірилося найзловіснішою посмішкою.

Це його швидкий корабель із вітрилами, схожими на крила чайки, уже багато років ходив морями й океанами, наводячи жах, викликаючи трепет і сіючи відчай. Багато команд змінилося на цьому судні, незмінними були тільки одноокий капітан і боцман Курило — велетенський каплун у строкатому в'язаному береті. Утім, не змінилася й назва корабля — «Гребло».

Звісно, це була досить дивна назва для такої красивої фелюки, але вона, якщо можна так сказати, склалася історично.

Колись, на самому початку свого піратського шляху, на кораблі був перший і останній помічник капітана — дуже відповідальний півень, що заповзвся навчити команду різних морських штук. Усього навчив піратів відповідальний перший помічник, усього, крім веслування. Як не намагався, як не бився над командою — працювати веслами вони так і не змогли. Воно й зрозуміло — подумайте тільки, яка курка, хай навіть вона тричі

морська вовчиця, буде гребти? Гребтися — буде, але гребти...

Словом, потонув наш помічник. З горя булькнув у воду, а перед тим крикнув, буцімто це якесь гребло, а не веслування, і він так далі не може. Над його головою зімкнулися хвилі, а назва «Гребло» прилипла спершу до команди, а тоді й до корабля.

Звісно, капітан довго намагався боронити початкову назву — «Біла курочка», — але однооці колеги⁷ почали сміятися, бо ця назва не викликала ані шоку, ані трепету.

Настав час розказати вам і про нову команду фелюки.

Стара вже давно метлялася на реях⁸ пограбованих кораблів разом зі своїми нещасними жертвами. Їх висушені трупики рвали стерв'ятники та обвівав вітер. Одноокий Чікен не лишав живих свідків. Так, це був дуже жорстокий і жахливий пірат.

Нову команду було набрано зразу після повернення гінців із чорними мітками, і вона більше нагадувала несамовиту банду, ніж екіпаж

⁷Усі поважні капітани-пірати носять чорну пов'язку на оці, бо так зручніше дивитися в підзорну трубу.

⁸Метлятися чи висіти на реях — бути повішеним на балках, прикріплених горизонтально до щогли.

корабля. Усі палали бажанням помститися видрові, когось пограбувати та з когось познущатися.

Про батога семи морів Одноокого Чікена ви вже знаєте. Про боцмана Курила можна додати лише те, що в серзі під його дзьобом гойдалося мідне кільце. Характер у нього був препаскудний, і ця паскудність відображалася в подертому гребені під растаманським беретом⁹. Яке було минуле Курила, не знав ніхто, навіть капітан. Кажали, жахливе, як і він сам.

Матрос Худод був страшенно худим півнем і став би добрячим заводіякою, якби не засинав усюди, де тільки міг. На його довгастому обличчі гордо стирчав широкий дзьоб-флюгер. Цим флюгером Худод завжди легко визначав вітер. «Повний норд», — бурчав, коли віяло холодом. А коли теплий вітер південного моря м'яко дмухав йому на тіло, бубонів: «Волоцюга зюйд». Висхлі мішки під очима Худода підкреслювали його рідкісну курячу мудрість і виказували в ньому філософа. Нащо він узагалі рушив у море й захотів приєднатися до піратів, не знав ніхто. Та й узагалі, у піратів не заведено

⁹Растаманський берет, растаманка — в'язана смугаста шапка.

цікавитись чужим минулим, бо в кожного є свій скелет у шафі¹⁰.

Другий матрос був баламутний півень, у якого постійно сіпалося око. Звали його просто — Психея. Він вносив нервозність у здоровий піратський колектив, дещо оживляючи й розбавляючи довгі морські будні. Час від часу його викидали за борт, але він якось примудрявся не тонути й виходити сухим із води. Він завжди був на межі істерики, за якою, можливо, ховав страх глибини та хвиль.

Третій пірат, Білоцаца, був здоровезним каплуном із низьким сильним голосом і звичкою постійно щось шукати — на землі, на палубі, у воді. Він носив шотландську картату спідницю та в'язаний ковпачок із дурнувати-ми зав'язками під підборіддям, у якому навіть спав. Це був найдебеліший пірат на кораблі — більший навіть від боцмана Курила. От який здоровезний!

Четвертим був кок¹¹ на прізвисько Кок — дещо повнуватий півень, що носив білий кухарський ковпак і різницький фартух. А ще він постійно гострив ножі й хитро посміхався.

¹⁰Поцікавтеся в батьків, що означає ця приказка.

¹¹Морський кухар.

Готував Кок нестерпно, але це не заважало йому бути про себе страшенно високої думки. «Наш кок Кок — велике цабе», — шепотілася команда, але вголос нічого не казала: міг і отруїти.

Останнім у команді жахливих негідників і горлорізів був дрібний півень Ципа, схожий більше на змученого хворобою горобця, ніж на грізного пірата. Він мав низьку самооцінку, і його постійно нудило від морської хвороби. Часом він прикидався старим морським вовком — навіть накульгувати починав, — але частіше шукав приводу з кимось зчепитися якорями¹² та наривався на неприємності.

Ось яка славна команда виходила того дня в море на фелюці під назвою «Гребло» та чорним стягом на кормі.

¹²(піратськ.) Побитися.

Червона грива

і гасала, мов очманіла, а запах квітів і трав ніби притрушувався сіллю моря. З місця, де сиділа Галинка, було дуже добре видно Кепа, а от він її взагалі не бачив. Правду кажучи, видр уже зовсім нічого не помічав — окрім каструльки під скелею.

Не помітив він ані пливця, що здійснювався над водою, ані довгого змієподібного тіла, яке виплило з далекої темної плями глибокої западини, що вела, певно, до центру землі. Він бачив лише устриць. А Галинка бачила його.

Спершу Кеп закрутився, потім устав, затим перехилився та глянув униз, напевне, приношуючись. Тоді знову сів і спробував дивитися вдалечінь, але...

Голод узяв своє, і над островом пролунав писк відчаю та зламаної волі. Видр не витримав голодування й став спускатися, обіймаючи лапками кам'яну щоглу.

— Ага! — тріумфально вигукнула Галинка й просурмила в покинутий рупор свою переможну пісню. — Подивіться-но, перед вами неприступний видр — жертва своїх нищих інстинктів! Швидко ж ти здався!

— Попала пальцем у небо, — загуло з каструльки, куди вліз головою Кеп. Зовні стирчала

тільки дупка з задертим хвостом і пухнасті лапи. Живіт ледь визирав з каструлі та надимався на очах. — Я досі незламний, мов скеля... Як дві скелі!

З каструльки долинуло плямкання. Галинка не вгавала:

— Мов опецькуваті скелі, ви хотіли сказати? Точніше, гірки такі пологі, гладенькі та кругленькі? — перепитувала вона переможно. — Пундичку мій!..

Хрумтіння й плямкіт на мить припинилися. Кеп поправив живіт і почухав задню лапку.

— Мене на таке не візьмеш, м-м-м, принцесо. Марно. Мені для зору треба-м-м посилено харчуватися. А устриці корисні для далекозорості-м-м-м.

Потім він виліз із каструльки, беркицьнувся на бік і став вилизуватись. Однак нахилитися йому було трішки незручно, тому він лишив це заняття.

— Так, я трошки погладшав. Так, відбився від лап, що там ти ще казала?.. Я з усім згоден.

Із цими словами видр, схожий на дві товстенькі скелі, позіхнув, щасливо всміхнувся,

перевернувся на спинку й почав дивитися в небо. Оченята його задоволено мружилися. У небі пливли хмаринки й бавилися ворони. «От хмаринки, — подумав видр, — плавають собі туди-сюди й навіть лапками не ворують. Добре їм, неробам. Небо велике, пливи, куди схочеш... А ми тут...»

Про ворон він не встиг подумати, бо заснув, позіхнув і засвистів. Ні — позіхнув, заснув і засвистів, поплямкуючи вві сні. Вочевидячки, Кепові снилися устриці.

Справді, спочатку йому наснилася ціла галявина апетитних молюсків. Причому самі мушлі були малесенькі, а устриці — жирнезні, й кожна хотіла першою потрапити на стіл. Потім ці устриці перетворилися на метеликів і замахали крильцями-мушлями, здіймаючись у повітря. А далі ці метелики-молюски зненацька злилися в одне і стали вороною.

— Кар-р-р! — голосно крикнула ворона й відлетіла.

— А щоб тобі, — пробурмотів видр і прокинувся.

Розплющив очі, прислухався — щось не так. Кеп підвівся на задні лапки й роззирнувся — точно чогось бракувало. Не було ніяких

ворон, не було Галинки, а найголовніше — звуків теж не було.

Так-так, стояла дивна тиша без шуму прибою, дзумкоту мух і шелесту висхлих трав. І вітру не було. Усі звуки пропали.

— Агов! — писнув Кеп. — Галинко!

Ані звуку.

«Дивнуvато. Куди все поділося?» — подумав Кеп і побіг на свій оглядовий майданчик.

Море було гладеньке, мов скло, без хвиль і білих пінявих плям. Імла стояла над ним, і обрій губився в цій імлі. Імла піднімалася в небо, крізь неї ледве просвічувало сонце. Видр, лаючись і сопучи, видерся на хрест і помітив корабель із білими, немов чайні крила, вітрилами й чорним піратським прапором. Корабель ішов до острова, і Кеп уже хотів був на радощах крикнути, але опустив очі й побачив Галинку. Побачив, укляк і кинувся стрімголов униз, на берег. Туди, де на товстих покорчених прутах низьких кущів нерухомо сиділи ворони. Сиділи й дивилися на видру, яка повільно йшла до води та махала лапкою кораблеві. Ох ця легковажна Галинка — навіть не розбудила свого капітана, бо хотіла зробити йому сюрприз (як запевняла згодом).

А у воді, за кілька метрів від берега, просто перед нею на тлі жовтого морського дна коливалася нескінченна широка сіра стрічка. Стрічка закріплювала острів і, здається, була жива. Галинка йшла просто на неї, але нічого не бачила, крім фелюки з білими вітрилами. Вода вже лизала її лапки.

Ах, якби ж вона хоч на мить відірвалася від корабля, то побачила б, як недалеко з води виріс дивний кущ, більше схожий на гриву-гребінь із мокрого довгого пір'я, і як ця яскраво-червона грива стрімко почала наближатися.

Вода вже сягала Галинчиного животика й добиралася до горла. Але видра йшла далі й весело махала лапками. Грива раптом спинилася, збіглась пучком і кинулась уперед.

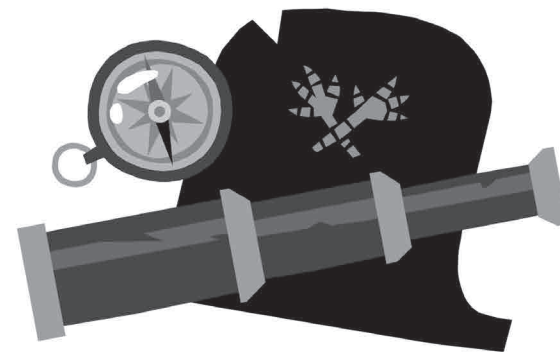
Кеп урятував Галинку. Він неймовірно швидко увірвався у воду й сірою блискавкою, працюючи лапами і хвостом, метнувся до своєї коханої. Виринув просто перед гребнем, затуляючи собою Галинку і здіймаючи фонтан. Паща його роззявилася, оголюючи гострі ікла. Кеп збирався битися до останнього. Який він страшний був, цей капітан, коли щось загрожувало його Галинці.

Вода перед відром збурилася — і Кеп побачив очі. Вони були під гривою — величезні, як голова самого відра. Круглі очі з чорними зіницями не кліпаючи дивилися з води, і були в них порожнеча і холод. Хтозна, як би все скінчилося, якби не фелюка. Корабель наблизився, і звідти пролунав гучний півнячий крик. Це пірати, скупчившись на носі, тріумфували, трусячи абордажними гаками та гребінцями. Одноокий Чікен стояв на капітанському мості й віддавав накази стерновому. А Кеп судомно намагався збагнути, куди вкусити це титанічне окате тіло. Дзвінкий півнячий крик повторився, і порожні очі нарешті вздріли корабель...

Пласке червоногриве тіло пішло вниз, до фелюки. Червоний гребінь, мов страшні щупальці медузи, спалахнув і витягся в одну тонку лінію. На кораблі його побачили та знову закричали — але вже не переможним кукуріканням, ні — криком до смерті переляканих курей.

Кеп так і завмер із роззявленим ротом, шумно видихаючи повітря, але Галинка, сильна й красива, схопила нашого відра за холку й потягла до берега.

Перлинний корабель

Кепа тягли, як ката, що зробив шкоду, і він обурився. Точніше, хотів обуритись і навіть почав чіплятися лапами за пісок. Але на піску лишалася тільки глибока борозна від опецькуватого тільця та дрібненькі борозенки від Кепових лап.

— Годі брикатися, любий. Ти мій герой, мій скарб... — ніжно воркувала Галинка, волочачи свій «скарб» на берег, подалі від моря й чудовиська. Видр припинив смикатися, махнув лапою й понурився. Минув свій рупор, лише провів його поглядом. Скоро пісок скінчився й почалася травичка, а Кепа й досі тягли нагору. Ще кілька кроків — і Галинка стомилася. Але Кеп раптом засіпався й писнув:

— Швидше!

— Що, любий? — запитала видрочка, не обертаючись.

— Швидше, кажу! — трошки гучніше, уже з ноткою переляку пропищав видр. Потім смикнувся, брикнувся й заволав некапітанським писком: — Пробі! Рятуйся, хто може! Та відпусти мене нарешті!

Галинка озирнулась і випустила Кепа з лап.

Морське чудовисько, що оточило острів нескінченною стрічкою, почало обертатися

довкола корабля. Тілом його пішли дрібненькі брижі, спершу повільно, тоді все швидше — і від цих стрічкових хвиль стали розходитися морські хвилі. Розходились і росли на очах. Ось уже перші упали на берег, тоді другі, треті... І кожна була вища за попередню, і кожна пінилася й кипіла. Команда фелюки гасала палубою, і пір'я з пухом летіло навсібіч. Галинка з Кепом зроду не бачили такого шторму в ясний безхмарний і безвітряний день.

— Біжімо! — разом крикнули видри й помчали вгору на скелю.

А хвилі все вищали й вищали. Здавалось уже, що то не хвилі, а руки в пінявих рукавичках із купою пальців, які ось-ось учепляться у двох звірят. Ось-ось наздоженуть. Острів був уже весь у воді — хвилі перекочувалися над ним, зривалися зі скель і закручувалися у смертельних вирах.

Кеп із Галинкою вже сиділи на скам'янілій щоглі й почувалися безпечно. Галинка спиною сперлася на теплий камінь, випростала задню лапку й уважно розглядала кігтики розчепі- рених пальців. А Кеп улігся на живіт і, звівши голову, з дитячим захватом дивився на оскаженілі хвилі.

— Ти диви, що робиться! Що робиться, га? — у захваті повторював він. Хвилі не діставали до них, вирували вниз, і видрам анітрішки не було страшно. Кеп навіть знайшов собі заняття — плював у воду, і хвилі від цього страшенно сердилися.

— Бідолашний кораблик! — раптом схвилювано мовила Галинка, відволікаючись від кігтиків.

Фелюка під білими вітрилами й чорним прапором справді то виринала, то потопала. Збоку здавалось, що судно танцює якийсь шалений танок на воді. Видовище зачаровувало.

— Кому вже не позаздриш... — відірвавшись від споглядання, пробурмотів видр і підскочив. — Корабель! Е-ге-гей!

Більше він нічого не вигадав. Море гралося з фелюкою, ніби з тріскою. Корабель падав і здіймався на горах-хвилях. Матроси панічно бігали, на капітанському містку застигла моторозна самотня постать. Постать нерухомо дивилася на видр у підзорну трубу, і погляд її холодною медузою ковзнув по їхніх маленьких тілах.

— Бр-р, який у них похмурий капітан, — здригнулася, немов від холоду, Галинка, і стало

їй трішечки страшно. Вона схопила Кепа за лапу й не могла відірвати погляду від високої постаті в чорному трикутному капелюсі.

— А команда яка! — захоплено заявив видр. — Мабуть, це пірати. Ти бачила прапор?

Команда справді була нівроку — усі безладно гасали палубою, сокотили й махали крилами. Хаос на горішній палубі посилювався з кожним злетом і падінням корабля. У повітрі літало пір'я, рятівні кола й узагалі все неприв'язане й незакріплене. Спочатку фелюка йшла просто на острів, але раптом, на самому гребені хвилі, наче на щось наштовхнулася. Щогли затріщали, і весь корпус здригнувся. Куряча команда полетіла на ніс, перекидаючись у повітрі, ковзаючи та збиваючись в одну мокру купу.

Капітан, ледь ворухнувшись, лишився на ногах. Він опустив підзорну трубу і страшно заклекотів:

— На місця, курячі душі! На місця, бо згодую акулам!

Завислий на штурвалі стерновий спробував зіп'ястися на ноги, але зашурхотів по мокрій палубі лапами і, падаючи, крутонув штурвал. Фелюка нахилилась і почала розвертатися.

Мокра купа на носі знову зарепетувала й закукурікала. Очманілі від жаху пірати побігли палубою. Психея, істерично закричавши й не бачачи нічого перед собою, поскакав на капітанський місток і збив із ніг стернового, що тільки-но там з'явився, а разом з ним і одноокого пірата. «Гребло» без стерна розвернулось і помчало назад, гнане височезними хвилями.

— Ти диви, що робиться! Що робиться, га? — захоплено повторив видр і похитав головою. — А швидко йдуть...¹³

Скоро вітер ущух, і фелюка зникла за обрієм. Хвилі вляглися, мовби від чарів. Видрам було важко повірити в те, що сталося.

— Може, воно втомилося, це чудовисько? — з надією в голосі спитала Галинка. — Як таке взагалі можливо?

— Може, може... — протяжно відповів Кеп.

Раптом з моря піднялася самотна височезна хвиля й ударила в підніжжя скелі. Та так, що аж камінь здригнувся. З хвилі, блиснувши в повітрі, вилетів і впав під кам'яну щоглу рупор. Трохи пом'ятий, але цілий. Здавалося, хтось навмисне відполірував його піском.

¹³Мовою моряків кораблі не плавають, а ходять.

— От дякую, — писнув капітан, метнувся вниз і схопив свою майже втрачену річ.

— Тру-ту-ту! — пролунав над морем радісний клич. — Тру-ту-ту!

Але не встигло відлунати останнє «ту», як скеля знову здригнулась і розкололася. Вода зі страшеним гуркотом полилася в щілину, забравши з собою видра. Рупор він так і не випустив із лап. Галинка ахнула, не втрималась і полетіла за ним.

Вир затягнув обох. Вода прудко заповнила тріщину й зануртувала. Кеп устиг спіймати Галинку за хвіст, і видри міцно зчепилися лапами. Їх крутило, як у пральній машинці, й може, розбило б об скелі, але море дивним чином заспокоїлось і вода знову відійшла. Видри ж лишилися сидіти на дні розколеної скелі на нанесеному хвилями піску й відпльовувались.

Перед ними, мовби ядро половинки горіха, стирчав зі скелі корабель. Красень-фрегат із трьома високими щоглами й напнутими вітрилами. Велетень, що закрижанів у стрімкому злеті на хвилях — блискучих у променях сонця, як і сам корабель.

Видри не вірили своїм очам: і хвилі, і корабель були перламутрові. Перламутрові

були й гармати, і всі мотузочки, що їх моряки звать такелажем, і... навіть видри. Так-так. На кораблі була команда видр — тепер вона теж застигла й відсвічувала м'яким сяйвом.

Один видр дерся на щоглу, другий перехилився через борт і дивився кудись за корму. Їхні морди були зосереджені та заклопотані звичними моряцькими справами. Решту команди Кеп не бачив, адже був унизу і в поле його зору потрапляла тільки частина лівого борту й верхівки щогл, одна з яких і була оглядовим майданчиком, що стирчав зі скелі, де так багато часу провів наш капітан.

І зараз Кеп сидів роззявивши рота й за звичкою примовляв:

— Ти диви що робиться! Що ж воно робиться, га?

За все своє буремне моряцько-видряцьке життя він такого не бачив. Як? Як міг корабель із командою перетворитися на велетенську перлину? Як вітрила, що майорять і надимаються вітром, можуть зненацька застигнути? А хвилі, а прапор? Його що — зачаклували? А може, якийсь гігантський скульптор витесав цей фрегат у скелі? Але чому тоді ціла скеля не складається з перлин?

Галинка отямилася першою, підвелася й обтрусилася. Вона пройшла до носа корабля та гучно по складах прочитала назву — «Тритон».

— Любий! — крикнула видрові. — Ти чув? Корабель зветься «Тритон».

Напис було красиво вирізьблено на дошці, прикріпленій до борту колись бронзовими, а тепер уже перламутровими заклепками. Борт над самою хвилею був укритий дрібними мушлями й водоростями. З борту спускалася застигла сітка, і Галинка, скочивши на перлову хвилю, видерлася нагору на палубу, точніше, на пів палуби...

Половина трьох щогл, половина капітанського містка й половина напнутих вітрил стирчала з переливчатого перламутрового каменя. Галинка повільно йшла до корми по теплих і твердих палубних дошках. Корабель був мертвий: не чути ані скрипу дерев'яного корпусу, ані свисту вітру у вантах, ані тріпотіння вітрил. Носок дебелистого черевика, пів капелюха й лапа — застигла лапа з багром, — усе це теж стирчало зі скелі.

На Галинчиному шляху постав видр у бандані й куртці з широкими кишенями. Він

сміявся, і це було помітно з очей та усмішки на все обличчя. Одне ікло стирчало з-під губи, другого, вочевидь, зовсім не було. Моряк він був бувалий, це Галинка визначила за великою круглою сережкою, що стирчала зі шматка вуха, та наколкою «ДИР» на подушечках правої лапи. Це було вкрай загадкове «ДИР», і видра навіть спробувала роздивитися другу лапу, але та була в кишені.

Далі був капітанський місток, а за ним прочинені двері в кают-компанію. Перед дверима — частина штурвала з лапою стерничого, що стирчала зі скелі, та компас, який показував на захід. Капітана ніде не було, і Галинка подумала, що, може, це його лапа тримає штурвал — але вона, ця сама лапа, була якась непрезентабельна, та ще й з наївним дівчачим перстеником на пальці. «Мабуть, він у кают-компанії», — подумала видра і спробувала зазирнути в причинені двері, але протиснутися туди було неможливо. Галинка припала оком до щілини. У приміщенні панувала темрява: промінь світла вихопив тільки схилену над захарощеним паперами столом постать, що сиділа спиною до дверей, і ще дещо — якийсь гострий кінчик, навислий над постаттю.

«Оце так!» — подумала Галинка й хотіла була гукнути Кепа, але він уже й сам беркицьнувся на палубу і став із серйозним виглядом роззиратися. Крутив головою навсібіч, ба навіть понюхав лапу, яка стискала багор. Потім його погляд упав на беззубого видра з дивною наколкою «ДИР», і капітан довго оглядав видра зусібіч, особливо морду, наче шукаючи знайомі риси. Коли ж Кеп дійшов до наколки на лапі заляклого матроса, то зазмер, щось пробурмотів під носа й кинувся його обіймати.

Галинку це все дуже зацікавило, і вона, давши спокій прочиненим дверям, підійшла ближче.

— Мій любий, мій дорогий дідусю... — примовляв тихо Кеп, і нижня губа його тремтіла.

Чорна курка

Сонце стояло в zenіті та гнало хвилі розпеченого світла на безкрає море, що простяглося від обрїю до обрїю. Вітрила обвисли й лише вряди-годи похитувалися разом із кораблем. Був повний штиль. Острів зник. Хвиля, що закинула фелюку так далеко, щезла так само раптово, як і з'явилась, і тепер корабель самотньо білів обвислими вітрилами серед синьо-зеленої води.

На палубі було тихо. І тишу цю спричиняла не відсутність команди — ні, її спричиняв страх. Страх підіймався, пронизував повітря, нагріте сонячним промінням, і влучав у горошинку курячого мозку. Джерело цього страху стояло на двох лапах і не зводило очей з команди, що тремтіла коло борту.

Пірати притихли, притиснулися один до одного, повітягували шиї й презиралися з жахом і каяттям, ніби кажучи: «Капець!» На капітана дивитися вони не наважувались. Збоку ця купка притиснутих один до одного піратів нагадувала якусь медузу Горгону з кучмою дурноверхих курячих голів замість змії, і голови ці безперестанку рухались, причому не гнучко й плавно, як змії, а рвучко й раптово, мов кури.

Нарешті, витримавши потрібну в таких випадках паузу, Одноокий Чікен повільно моргнув...

І тут у цілковитій тиші від «медузи» з легким стуком відокремилася й викотилось яйце. Так-так — звичайнісіньке куряче яйце — несподіванка на неотесаній і бувалій у бувальцях палубі. У піратському жаргоні для таких сюрпризів існувала фраза «повний оверкіль»¹⁴.

«Медуза» принишкла і втягла голови.

— Упс, — вичавив із себе Худод. — Оце по-піратськи. Вітаю.

Яйце було сліпучо-біле й безсоромно гоїдалося перед безжальним капітаном. Яким же тендітним воно виглядало на тлі абияк позбаваних дощок...

Одноокий Чікен смикнув головою, і чорний трикутний капелюх схилився набік.

Капітан різко вивернув голову на другий бік — і сєрги під дзьобом хитнулися, наливаючись кров'ю.

Одноокий Чікен схилився над яйцем і глянув на нього.

Яйце собі лежало, похитуючись. Море хлюпотіло за бортом. Сонце й далі стояло в зеніті.

¹⁴Рідкісний випадок, коли корабель перевертається догори дригом.

Було дуже тихо. І тут сталося найнеочікуваніше — те, що заплямувало чисту кровожерну душу батога семи морів.

— Геп!

Глухий стукіт об палубу (гучніший за падіння яйця) розірвав напружену тишу, і «медуза Горгона» видихнула. Пірат Чікен — гроза морів, жахіття команди і трепет усього живого довкола, зомлів. Так-так, він лежав на спині, розпростерши крила й закотивши єдине око до неба. Язик його вивалився й висів мертвотно-червоною ганчірочкою.

— Упс, — знову сказав Худод у цілковитій тиші. — Оце по-капітанськи. Вітаю.

А яйце й далі, погойдуючись, лежало. «Медуза» кілька разів подивилася то на капітана, то на яйце і голосом Психеї істерично заволала:

— Полундра-а-а! Ми всі помремо!

Далі все було як завжди: «медуза» розпалась і, гублячи пір'я, знову гасала палубою, сокочучи та кричучи. Першим летів пірат Психея, за ним Білоцаца, кок Кок, Худод і ззаду, накульгуючи, — маленький півник Ципа. Він мавпував досвідчених піратів і брудно лаявся.

Утім, треба сказати, що серед цього курячого шабашу таки лишився острівець спокою й незворушності: боцман Курило стояв, мов скеля в бурхливім морі, й витирав скупу сльозу над тілом Одноокого. Він навіть зняв свою растаманку (це мало підкреслити трагізм ситуації).

Тим часом хаотичні переміщення всієї команди набули певної впорядкованості. Пірати вже не гасали від борту до борту, а ланцюжком скакали від носа до корми, постійно перестрибуючи через тіло свого капітана. Їхній темп при цьому помітно знизився.

Боцман далі чавив сльози. Навіть голову догори підняв. Із драматичної сцени його вивів Ципа, який не зміг перестрибнути Одноокого Чікена та щодуху вперіщив кульгавою ногою капітана просто у вухо. Голова грози морів відірвалася від палуби й глухо бемкнулась об дерев'яні дошки.

— Хрясь!

Єдине око смикнулось, кліпнуло й роззирнулось. А дзьоб розкрився і застогнав:

— Де?

Боцман Курило незворушно (ну а що — капітан помер і воскрес, кожного дня таке буває) прихилив вухо до цього дзьоба й перепитав:

— Що — де, мій капітане?

— Де цей плід нестримної пристрасті?! — страшним голосом проскрипів Одноокий і скочив на ноги. Він був страшний у своєму курячому гніві. Око його оберталось і сяяло. Пір'я на грудях розпушилося.

— Тпр-р-ру! Приїхали! — бовкнув філософ Худод перше-ліпше, що спало на думку, і шамотлива команда завмерла як укопана. Ципа припинив лаятись і про всяк випадок шаснув за кремезну спину Білоцаці. Той поправив брижі шотландської спідниці й ковпачок.

— Де яйце, бульйонна командо? Де та галушка, що його знесла? — летіло над хвилями, і налякані риби опускалися на дно. Навіть хвилі злякано притихли й намагалися зайвий раз не гойдати фелюку. — І яка свинюка стукнула мене по голові?

Але на ці запитання не було відповідей. Кому хотілося висіти на реї чи годувати собою акул? Ха! Це ж пірати, а в піратському кодексі¹⁵ ніде не написано: «Клянуся казати правду й тільки правду!»

Свинюку не знайшли — утім, яйця теж. Щойно воно лежало собі посеред палуби, купа-

¹⁵Правила поведінки піратів.

ючись у сонячних променях, біленьке таке, — а тепер зникло. Зникло — і нема. Увесь корабель обшукали: і в трюмі дивилися, і в кубрику, і на камбузі, й на палубі — зникло та й годі.

— Може, воно, цей-во, — булькнулося? — обережно припустив кок Кок і став гострити ножі.

— Може, може... — в'їдливо заскрипів Одноокий Чікен і наказав вишикувати команду.

Вітру й далі не було. Фелюка самотньо хлюпалася в морі на тлі заходу сонця, і довкола не було анікогісінько — якщо не брати до уваги риб-летяг, які зграйкою вилітали з води й пурхали коло борту, і заблукалих китів, що вдалині показували свої лискучі спина та викидали фонтанчики води. Червоне сонце сідало в ніжну імлу. Команда стояла в його променях, і на палубу лягали довгі курячі тіні. Капітан неквапливо пройшовся ними, задоволено ставлячи свою жовту кігтисту лапу саме на голови. Їхні власники при цьому мимоволі здригалися та їжачилися. Хоча, скоріше за все, вони просто були забобонні — ці курячі пірати.

— Отже, яйця ми не знайшли, — підсумував Одноокий Чікен, потер шпорами одна

об одну, знову пройшовся вздовж шеренги й зупинився навпроти Психеї. Психея засіпався й відвів очі.

— В очі дивися! — прошипів капітан і зазирнув йому в очне дно¹⁶.

Хтозна, що він там побачив, цей жорсткий і жахливий пірат, але коліна й голова Психеї дрібно затрусилися, рот розтулився й ледь чутно вичавив:

— Я не винен.

— А хто винен?! — закричав Одноокий Чікен, нависаючи над нещасним піратом.

Психея закинув голову назад, прудко заплескав крильми, наче зібрався злітати, і навіжено заверещав:

— ЧОРНА КУРКА!

Команда зацікавлено подивилася на ненормального — усі подумали, що пірат від страху схибився. Але Психея й далі кудись дивився сповненими жаху очима й видавав булькально-хрипкі звуки.

Першим підняв голову Курило. Підняв і мимохіть крикнув. Над палубою, у повітрі, під самою реею висіла чорна курка зі скрученою шиєю. Її чорне пір'я ворушилося, наче живе,

¹⁶Глибина курячого ока (і не лише курячого).

хоч на вітер не було й натяку. Мертва голова на короткій шиї мертвотно звисала на груди. Очі були заплющені. Язик вивалився з дзьоба і звивався, наганяючи ще більше страху на глядачів. Тінь курки в кривавих променях заходу сонця падала на вітрило, ворушилася й дихала, ніби хотіла відірватися від господині.

Жах скував піратів. Куряча шкіра вкрилася гусячою, серця зупинилися, а крики застигли в горлі.

Мертвий рот роззявився й вимовив замогильним голосом:

— Коли сонце пройде крізь перлину! Кря!..

Запала цілковита тиша. Чорна курка стала розпадатися — на пір'я й пух. Вони повільно кружляли в повітрі, лягали на палубу, вкриваючи її чорним покривалом, і відлітали в море. Пірати мовчки дивилися, не наважуючись поворухнутися. Ляснуло вітрило. Вітер обережно зашелестів у снастях, став міцнішати, підхопив чорні пір'їни й погнав над водою, далі від фелюки.

Команда не ворушилася. Вітер наповнював вітрила, а пірати заціпеніло дивилися вслід пір'ю, що летіло вдалечінь. «Гребло» нахилилося, розвернулось і під усіма вітрилами пішло назад до острова, набираючи швидкість.

Уранці, коли сонце піднялося на два пальці¹⁷ над горизонтом, «Гребло» підійшло до острова. Вітер стих іще вночі, перед самим світанком, і тепер фелюку несла тільки невелика течія. Острів плавав у тумані, мов тістечко в морозиві чи вершках. Видно було тільки вершину розколеної скелі та хрест скам'янілої щогли. Хвилі м'яко облизували берег.

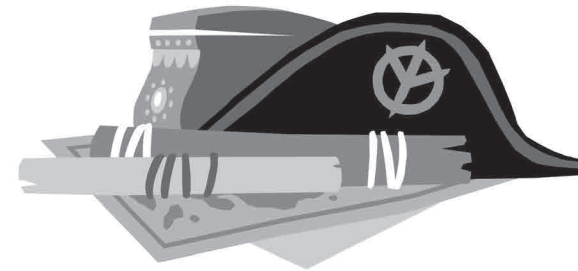
Одноокий Чікен стояв за стерном, решта ж піратської команди скупчилася довкола другої шлюпки й чекала наказу висаджуватися. Точніше, не вся решта. Під ранок зник пірат Білоцаця. Зник разом із першою шлюпкою, шотландською спідницею та своїм дурнуватим ковпачком. Зник під час своєї вахти. І про цю пропажу, як і про появу привида чорної курки, пірати тихо перешіптувалися між собою. Капітан на таємниче зникнення відреагував просто:

— Скрізь зрадники й боягузи. Знайду — повішу!

На цьому питання було закрито. Фелюка заходила в туман...

¹⁷Витягніть руку до горизонту й поставте паралельно йому зімкнені вказівний і середній пальці. Це й буде зазначене розташування сонця.

Загадка на загадці

Суворий капітан — гроза пацюків, черепах і рятівник кобр¹⁸ — не міг відірватися від свого дідуся. То підскакував до нього й обіймав, то просто гладив застиглу лапу з наколеними буквами. Адже в кожному, навіть найсуворішому серці є місце для теплих спогадів.

Сонце перекотилося за полудень і вже повільно прямувало до горизонту. Тінь скелі стала підійматися до борту корабля. З'явився вітерець. Він ніжно пройшовся шерстю видра та закружляв між реями й вітрилами. Здавалося, ще трохи — і вони ось-ось замайорять і наповняться цим вітром. Але, на жаль, корабель був мертвий.

Коли Кеп нарешті відірвався від свого коштовного родича, то побачив лапу з перстеником на штурвалі й миттю до неї припав.

— Бабусенько! Дорога моя! — повторював він, і Галинка вже стала переживати за свого капітана. Великими, сповненими глибокого жіночого співчуття очима стежила вона за Кепом, і душа її наповнювалася жалістю. Видра зрозуміла, який фрегат вони знайшли, — саме на ньому, на «Тритоні», колись вирушила в далеку мандрівку вся Кепова сімейка —

¹⁸Раптом забули, перечитайте «Таємне завдання капітана Кепа».

і пропала безвісти. Видр часто розповідав їй цю сумну історію — і ось тепер вони знайшлися.

Сонце повільно сідало. Морське чудовисько, хвилі, пірати — усе це відійшло на другий план, усе забулося.

— Ти диви, що робиться! Що ж воно робиться, га?! — тепер уже Галинка повторювала ту саму фразу. Її капітан ніяк не міг відірватися від половинки бабусиної лапки з наївним дівчачим перстеником. Решта бабусі була оточена скелею, і можливості обійняти її, цілісну й прекрасну, у нашого видра не було.

— Моя мила бабусю, — ніжно гладячи лапку з перстеником, шепотів Кеп. — Моя кохана, найдорожча у світі бабусечко... Як довго я тебе шукав... Так ось чому я приплив на цей острів. Це ти мене кликала. А я все думав: чого ж мене сюди так тягне?

Він ще трохи попобивався й навіть зронив сльозинку, але потім опанував себе й твердо пообіцяв:

— Нічого, я колись видряпаю тебе звідти, не будь я капітан, капітанів син і боцманів онук, а коротко — Кеп. Я розгадаю цю таємницю й знайду, хто вас «заперлинив».

Звісно, він хотів сказати «того, хто зробив вас перлинами», але це було довго вимовляти, та й клятва стала б занадто сухою і врочистою. А наш видр був скромним капітаном і не любив умовностей.

Після бабусі, точніше її лапки, настав час кают-компанії. У тому, що там, за кам'яними дверима, був капітан, ніхто не сумнівався. Дуже ймовірно, що цим капітаном був Кепів тато. Адже вся сімейка напевне була тут, на кораблі. І Кеп одразу спробував проникнути всередину кают-компанії, проте в нього не дуже вийшло. Щілина була такою маленькою, що туди пролазила тільки лапа, і то в найвужчій частині.

Кеп притяг навіть уламок каменя і щодуху став таранити ним двері, але ті, на жаль, не піддавалися. Навіть не подряпалися.

— Їх зачаклували, — авторитетно заявила Галинка і м'яко забрала камінь у Кепа. — А якщо зачаклували, то напевно можна розчаклувати.

Кеп засапався й утомився. Він знову притулися до щілини. Промінь світла ледь перемістився й тепер вихопив гострий предмет над скам'янілим капітаном. Це був кинджал, вістря якого було спрямоване в капітанову спину.

«Морські таргани! Та тут нечиста справа!» — вирішив Кеп, але його око раптом помітило якусь сіру пляму, що гойднулася в темряві за столом. Він склепив повіки — і пляма зникла.

— Люба, ану глянь, будь ласка. Мені здається, що там щось ворухиться, — попросив видр Галинку й відсунувся від дверей.

Галинка довго вдивлялася в темряву каюти, але нічого не побачила. Зате згадала про своє дзеркальце (мама казала, що в дівчаток завжди має бути дзеркальце — і в бурю, і в землетрус) і швидко, мов білка, видерлася вантами на скелю.

— Я швидко! — крикнула і щезла, лишивши Кепа на самоті.

Видр почухав маківку й знову притулився до щілини. Золотаві порохи клубочилися й блимали в сонячній смужці світла. Очі по trochu звикли, і в темряві окреслилися обриси предметів на столі: згортки карт, астролябія¹⁹, хронометр²⁰, секстант²¹, оселедець і трикутний

¹⁹ Прилад, яким до XVIII ст. користувалися для визначення широти й довготи в астрономії та навігації.

²⁰ Точний переносний годинник, який застосовується в астрономії, мореплаванні тощо.

²¹ Удосконалена астролябія, навігаційний вимірювальний інструмент.

капелюх із великою брошкою-пацифіком²², тільки перевернутим догори ногами. «Дивна брошка й дивний капелюх, — мимохідь подумав Кеп. — Цікаво, кому вона могла належати? Може, її господар ховається десь у тіні?»

І тут видрову увагу привернула розмальована скринька, що стирчала з-за плеча застиглого капітана. Вочевидь, він тримав її в лапі й показував невидимому співрозмовникові, можливо, власникові трикутного капелюха на столі. Скринька була відчинена, з неї виглядала частина розкритої мушлі. Кепові на мить здалося, що він десь бачив її, цю мушлю, але ніяк не пригадувалося, де саме. І тут видр, придивившись, побачив лапу, що стискала кинджал...

— Тек-тек... — пробурмотів він і трохи по-сунувся, пропускаючи більше світла в каюткомпанію. Кинджал стискала лапа, але не видряча, ні. Це була **кігриста вузлувата куряча лапа**, чимось схожа на брошку трикутного капелюха.

— Тек-тек, — знову мовив Кеп, — діло нечисте!

Він зібрався був глянути, куди поділася Галинка, але бічним зором помітив рух — цього разу з боку курячої лапи.

²² Пацифік — міжнародний символ миру, за формою схожий на курячу лапку.

Кеп придивився і став сам не свій: перлина лапа роздвоїлася і від неї відокремилась чорна тінь. Кеп моргнув і потрусив головою — тінь лапи з кинджалом хитнулася і потяглася до світла. У Кепа округлились очі. Його поглинуло бажання вшитися, але він таки був сміливим видром, тому дивився далі.

Тінь впливла на просвіт і опустила лапу з кинджалом. Курка чи півень (згодом Кеп казав, що в пташиній анатомії розбирався слабо) з пониклою головою чорним маревом гоїдалася посеред кают-компанії, і смуга світла пронизувала непевне тіло. Курячий дзьоб розтулився й промовив:

— Коли сонце пройде крізь перлину! Кря!..

Повернувшись, засапана Галинка з висолопленим від бігу язиком знайшла свого коханого капітана навпроти дверей у кают-компанію. Він сидів, спершись спиною на штурвал і заплющивши очі. Здавалося, Кеп медитує чи спить.

— Ось, я знайшла дзеркальце, — заявила видрочка й помахала дзеркальцем перед капітановим носом.

— Прекрасно, — буркнув Кеп і розплющив очі. — Тобі не здається, що ми спимо?

— Та, мабуть, ні, — сказала Галинка й поцікавилась: — Щось трапилось, любий?

Видр довго збирався з думками й нарешті замислено вичавив:

— Я гадав, що бачив у цьому житті все — чудовиськ, чарівні серця і трюки з прибабамсами. Бачив, як кури літають, але щоб крякали?.. Ні, такого не бачив.

Кеп зітхнув, похитав головою та, витримавши майже театральну паузу, драматично завершив:

— А ще вона щось каже про перли. Треба ж таке! Я або сплю, або точно божеволію.

(Те, що курка була привидом, видра абсолютно не бентежило. Пхе — привид! Чи їх мало світом блудить? У всіх пристойних будинках їх хоч греблю гати). Галинка перетравила почуте й про всяк випадок торкнулася капітанового лоба.

— Та наче не гарячий. А як, кажеш, крякала?

— Ну, так: «кря, кря!» — мов синички чи ці, як їх там... качки з лебедями. А може, це мені все-таки сниться? Ну як курка може крякати?

Галинка знизала плечима, ніби кажучи: різне буває, подумаєш. І тут одразу схопилася:

— А що ти там про перли казав?

— Це не я казав, а курка. Там, за дверима. Можеш піти й сама подивитися, кря.

Кеп знову заплющив очі, а Галинка обережно наблизилася до дверей і зазирнула всередину. Курки — точніше, привида — не було. Видра обережно простягла вперед дзеркальце, спіймала промінчик сонця й висвітила темні місця: застиглий капітан зі скринькою, застигла курка з кинджалом над ними і, судячи з усього, кок, що стояв у тіні та спершу був непомітний. Кок — товстий видр із круглими щоками, за якими сховалися хитрі очиці, стояв із пляшкою рому та в'язанкою сосисок у лапах. Точніше, одна лапа була вже розтулена і пляшка з неї, як виглядало, падала додолю.

Галинка принюхалася. Привидами не пахло (хоча хто його зна, чим вони пахнуть).

— Любий, а ти впевнений, що бачив цю ожилу курку? Тут одна є, але вона скам'яніла і, до речі, навіщось кинджал у лапі стискає — без сумніву, когось зібралася порішити. Від цих курей чого завгодно чекати можна!

Кеп не відповів, і Галинка продовжила:

— А ти бачив скриньку? Здається, там щось є. Напевне, якась дорога штуковина. От

би подивитися... — заявила видра захопленим тоном, що з'являється в жінок, які помічають коштовності, — і зразу спробувала дотягтися.

Їй забракло якихось двох лап, але це були дрібниці! Галинка швидко знайшла криву паличку й заходилася шарудіти її кінцем у скриньці. Це заняття супроводжувалося нетерплячим попискуванням і висолопленням язика.

Кеп відволікся від своїх думок і перемкнувся на подружку, яка однією лапою енергійно махала в щілині, а другою намагалася підсвітити собі дзеркальцем. Через пів години метушні, пицання й сопіння Галинка переможно закричала й дістала з-за дверей якийсь предмет. Вона гордо потрусила ним над головою й підсунула Кепові під ніс.

В її лапі лежала велика відкрита мушля, і ця мушля страшенно нагадувала розламану скелю, усередині якої сидів зараз Кеп, але без корабля.

— Ага! Бачив! — радісно звістила вона. — Це точно була перлина! Точно велетенська і страшенно дорога.

Кеп обнюхав мушлю і вмить утратив до неї інтерес.

— Ну і що.

— Як — що? — спитала Галинка й струснула його кілька разів. — Може, та перлінка десь закотилася? Розколупаймо ці дурні двері й дістаньмо її!

Кеп спробував відмахнутися, але видру поглинув азарт. Вона безцеремонно підтягла його до дверей.

— Лежи тут, мій скарбе, я зараз знайду щось серйозніше.

З цими словами Галинка викинула нікчемну паличку, за допомогою якої витягнула на світ божий порожню мушлю.

Ах, якби вона так не захопилася, то, може, й почула б здушене «ой» із кущів, куди впала ця паличка. Але у видрі прокинувся азарт мисливиці за скарбами, і вона помчала геть, махаючи своєму капітанові лапкою й палаючи від нетерпіння.

Кеп навіть не поворухнувся. Він провів поглядом подружку, ліг на бік і знову заглибився в думки. «Здичавів я тут, чи що? — міркував він. — А може, це мудрості додалося?» Але додумати йому не дали. З-за причинених дверей знову хтось почав замогильно підвивати:

— Коли сонце пройде крізь перлину! Кря!..

Видр перекоотився й підповз до щілини. Усе було як раніше, за невеликим винятком: самотній червоний промінь звідкись збоку (там напевно була якась дірочка, як потім казав Кеп) упав на кинджал і відбився точнісінько туди, де ще недавно лежала мушля, — у скриньку.

— Тек-тек, — пробурмотів капітан, і тільки спробував відкотитися назад, як просто попереду згори раптом випала й загойдалася вниз головою чорна курка. Голова з висолопленим язиком і заплющеними очима повисла рівнісінько навпроти морди ошелешеного Кепа. Мертві очі розплющилися і, зазирнувши вглиб безстрашної капітанової душі, крижаними щупальцями знайшли його серце.

— Кря!..

«Мисливиця за скарбами» так і не змогла проникнути за причинені двері й знайти перлину... Не встигла вона далеко відбігти від корабля, як почула зовсім не видрячий нажаханий крик і кинулась назад. Кеп застряг у якійсь щілині під кораблем і смикав задніми пухнастими лапами.

Галинка не без зусиль висмикнула свого капітана, як корок із пляшки, і не на жарт стурбувалася: вигляд у нього був далеко не капітанський. Він постійно шукав прихистку й мостився до неї під пахву, крякаючи. Згодом, коли минув перший переляк і Кеп трохи заспокоївся, вона взяла його, як маленького, за лапку й повела додому. Остаточо наш капітан опритомнів лише після солідної порції устриць, а потім розказав усе, що з ним сталося, — і про курку, і про її очі.

— Бр-р, кошмар який, — співчутливо сказала Галинка й погладила свого видра по голові. — Щось у мене немає бажання туди більше ходити. Підемо завтра, коли сонце зійде? А зараз уже пізно й час лягати спати.

І справді — сонце занурилось у море. Здавалося, ще трошки — і зовсім туди пірне. Тіні видовжилися, заспівали цикади. Пряний запах квітів і гнилих водоростей кружляв у повітрі й заспокоював нерви.

— Гадаєш, я засну після всього, що бачив? — притискаючись до Галинки, спитав Кеп.

— А я тебе обійму й заспіваю колискову, — лагідно промурчала видра. — А якщо на обрії з'явиться ще бодай одна курка, я їй

повисмикую пір'я, хоч би вона була й тричі чорною та двічі мертвою.

Кеп заплющив очі й заспокоївся. Уже позіхаючи, пробурмотів:

— Ти знаєш, моя бабуся була жахливою модницею і завжди казала, що золото — краса кухарок, а перли — королів. Життя сповнене несподіванок. Яка іронія — тепер вона сама стала перлиною.

Видр заснув, і снилися йому жирні устриці. Галинка, як і обіцяла, заспівала колискову, і жодна курка не з'явилася тієї ночі ні вві сні, ні наяву.

Кепів <<бульк>>

Туман оповив острів. Укрив кущі й поодинокі дерева. Рікою розлився між розколених скель і затопив корабель із перлами, острів, море... Над туманом стирчала тільки верхівка щогли з перекладиною, де стояли Кеп із Галинкою, які вже прокинулися. Там, на вершечку скелі, туман облизував їхні коліна. Він був такий густий, що видри не бачили своїх пальців на ногах. Здавалося, скеля ширяє в хмарах, освітлених зі сходу, і хмари ці нескінченною рікою текли на захід, де губилися в темряві залишків ночі.

— Ах, як чудово! — зачаровано шепотіла Галинка. — Як же надзвичайно чудово!

— Фе, як вогко, — пробурчав Кеп. Він прокинувся в поганому настрої, якого ніяк не міг спекатися. — Де в цьому всьому шукати їжу?

Про курку, корабель і морських чудовиськ він не думав — у животі в нього гучно бурчало (чи бачено таке — цілу ніч голодувати?), і це бурчання лунало, мов гуркіт грому, над хмарами й землею під ними.

— Ти схожий на маленького бога, любий, — зауважила Галинка. — Твій живіт гуркотить, наче грозова хмара.

— У моєму животі нема ні сардинки, ні рачка, ні макового зернятка, — далі бурчав

капітан. — І здається, у мене з'явилася устрична залежність. Так-так, залежність, бо без устриць я зараз помру.

— Тоді пірнаймо в туман по твої мушлі, бо, боюся, гроза в животі сильнішатиме, — весело крикнула Галинка й пірнула на протоптану стежинку. Кеп покрутив головою, пірнув услід і зразу заблукав.

Так-так, бувалий у бувальцях капітан, капітанів син і боцманів онук, а коротко — Кеп, заблукав на острові, де знав кожен кущик, кожен стежечку, кожен камінчик (потім він запевняв, що його підвела суша, де він почувався не зовсім упевнено).

Кеп тицявся в різні боки, обнюхував усе, що траплялося під ніс, але ніяк не міг зрозуміти, куди йти. Чи то від туману, чи від голоду в нього з'явився страшенний нежить, і ніс не відчував запахів. Видрпнувся на задніх лапах і навіть підстрибував — туман був усюди. Кликати Галинку йому було соромно, а йти її слідом він не міг. Трохи поміркувавши, Кеп махнув лапою й вирішив просто спустатися вниз, на берег, а там уже кликати свою подружку.

Утім до берега він не дійшов. За якийсь час перед його мордою виник застиглий борт

корабля. Це було вкрай дивно. «Адже я йшов з іншого боку скелі», — подумав Кеп і вирішив іти розколиною до моря. Але й тут він до моря не дійшов і зрозумів, що остаточно заблукав. Тоді видр прийняв істинно капітанське рішення — прийти хоч кудись. Як же він здивувався, коли з туману знову вплив борт корабля.

— Ми зайшли в глухий кут, — пробурмотів Кеп і навіщось поліз на палубу (потім запевняв, що йому страшенно захотілося притиснутися до бабусиної лапки й відчути себе маленьким).

Опинившись біля кают-компанії, видр прокашлявся, дістав свій рупор і крикнув:

— Тру-ту-ту-у-у! Галинко-о-о!

Він хотів був крикнути ще якусь дурість, але тут із туману з'явилася кігтиста куряча лапа, схопила рупор і вирвала його. Це було так страшно несподівано, точніше, несподівано страшно, що не зовсім відновлені нерви нашого капітана відмовили й він упав у цілковитий ступор.

— Суши весла. Все. Припливли, — скоромовкою прошепотів Кеп, заплющив очі й приготувався до найгіршого.

Але «найгірше» трохи затрималося.

— Тук-тук. А хто тут у нас? — скрипнув голос, і видр розплющив спершу одне, а потім

друге око. Розплющив і не зразу повірив побаченому.

Туман розсіявся. Він просто зник в одну мить, ніби під дією чарів. Перед Кепом стояв велетенський курячий пірат у трикутному капелюсі і всміхався тією усмішкою, яку сторонній спостерігач назвав би «тріумфальною». Звісно, це був Одноокий Чікен власною персоною. За ним півколом, не даючи жодного шансу вшитися, стояла його піратська команда й теж намагалася всміхатися (хоча дзюбом робити це ой як непросто). Вони кривилися мовчки, щільно зімкнувши ряд, готові битися.

Посередині стояв (точніше, висів і дріботів) Психея. Його увіткнули між боцманом, який зсунув набакир в'язаний берет, і коком, що трусив ножами. Збоку здавалося, що вони ледь стримують злість істеричного півня, але насправді вони стримували його паніку. Поруч стояв Худод і подумки знімав з Кепа мірку для морського савана²³. Ципа праворуч від кока відкидав лапами пил з палуби й удавав

²³Усіх порядних (та й непорядних) моряків, які померли (тобто віддали кінці), кидають у море (а власне хоронять). Мерців зашивають у білу парусину (морський саван) і прив'язують до ніг вантаж, щоб тіло легко пішло на дно.

кривавого зарізяку, хоча насправді нагадував курку, яка гребеться в поросі.

Кепа притиснули до дверей кают-компанії, і він не міг утямити, що діється, хто це такі й чого від нього хочуть. Він переводив сповнений нетями погляд від одного до другого пірата й ніяково усміхався.

— Привітик, — сказав перше-ліпше, що спало на думку.

І цей «привітик» потонув у гучному реготі, який переходив у клекіт. Найгучніше гиготів Психея — він просто бився в істериці й періодично, закидаючи назад голову, кричав:

— Дивіться — була в мухи дупа — відірвалася і гупа!..

Ципа сміявся дрібним розсипом і ніби виплювував сміх. Боцман Курило гримотів, наче барабан, а Худод схлипував і навіть якось покурячому квоктав, чим викликав зацікавлення кока Коки. Не сміявся тільки Одноокий Чікен.

— Згадай білу курочку, мавпо! — крізь стиснутий дзьоб промовив він із такою ненавистю, що всі раптом зрозуміли: зараз просто на цьому місці станеться вбивство. — Я так довго шукав тебе, негіднику. Я жив тільки ненавистю до тебе. О, як я тебе мучитиму...

Але Кеп досі не тямив, що відбувається, і тому мирно сказав:

— Та я давно на цьому острові й ніяких курочок не пам'ятаю. Якщо ви про того пірата, якого з'їла акула, то я ні до чого. Це ви мене з кимось плутаєте, шановний пірате. Я ж видр, а не мавпа. І ще, скажу вам по секрету (тільки ви не ображайтеся), — жити ненавистю не можна. Це не життя, а гидота якась. Життя взагалі штука радісна, а ви ще й мучити когось збираєтеся. Подумайте й відмовтеся від своїх поганих схильностей. Тоді ви побачите, яке синє небо і яка зелена трава.

Одноокий капітан ледь дослухав тираду й страшно заскреготів дзьобом. Він хотів убити видра на місці і вже простягував до нього свою хижу лапу. Але тут до пірата дійшов сенс сказаного. І разом із сенсом Чікен раптом усім своїм піратським нутром зрозумів, що Кеп, який стоїть перед ним, навіть не здогадується, **що він причина всіх курячих лих! Що він утілення помсти й торжества справедливості!** Ах, торжество помсти було втрачене. Перед Одноокиим стояв нічим не примітний розгублений видр і нерозумно всміхався.

— Тьху ти, яка... — вичавив із себе пірат і, звертаючись до команди, наказав: — Ну, в'яжіть його, чого дивитесь?

І Кепа зв'язали. Він навіть не опирався. Усе довкола видр сприймав із якоюсь приреченістю й подивом. І навіть коли зашморг стиснув йому горло, тільки чемно попросив:

— Обережніше, будь ласка, там у мене шия. Мені ж треба чимось дихати.

А коли його скинули з палуби й він боляче вдарився об пісок, то сказав:

— Обережніше, будь ласка, тут у мене боки, а під ними ребра...

Його тягли за задні лапи, і голова його була повернута в небо. Хмари валялися в цьому небі, розкидані нескінченною синявою. І Кепові думки теж були розкидані, плутались і ніяк не могли зачепитися ні за що конкретне.

— Я сплю. Мене весь час кудись тягнуть, — повторював він на кожній купині, коли підстрибувала голова. — Так не буває, це просто немислимо...

А Одноокий Чікен лишився на палубі. Той, хто його б тоді побачив, міг подумати, що пірат зустрів давніх знайомих. Він обходив застигли

фігури й зазирає їм у вічі. Він говорив з ними й щось шукав. Шукав на палубі, носі, кормі. І судячи з усього, знайшов тільки в каюткомпанії, бо зазирнувши туди, страшенно розреготався. Розреготався й стрибнув із борту, розпростерши крила.

А Кепа підтягли до води й закинули в човен, який стояв на краю прибою. Пірати, крім Одноокого, жваво пострибали вслід і розібрали весла.

— І-і-і раз! — скомандував боцман, і веслярі, закинувши весла вперед, важко протягли ними по воді.

Човен не рушив з місця. Він міцно застряг у піску.

— І-і-і раз! — крикнув задоволено Одноокий, складаючи крила, і в голосі його звучала тонка іронія. Веслярі зробили ще один ривок — марно. Чікен стомлено зітхнув і став перед носом.

— Ідійоти! Виколупайте цей човен з піску, бо я вам голови повиколупую.

Команда миттю вискочила і, схопившись за борти, щосили почала гребти своїми потужними курячими лапами, відкидаючи пісок разом із фонтанами води. Минуло трохи часу,

човен вивільнили, і тепер він гойдався в ямі з водою, мов тазик у басейні. Причому вода цим басейном і обмежувалася. Пірати позалазили назад і знову приготувалися веслувати.

Звісно, вони так нікуди й не попливли.

Одноокий обійшов шлюпку з усіх боків, нахилиючи голову то в один, то в другий бік, і тільки розтулив дзьоба, щоб моторошно по-піратськи виляється, як звідкись згори пролунав довгий протяжний писк. Нагорі, на самому кінчику розщепленої скелі, упершись лапами в її край, стояла Галинка й дивилася на піратів. У Галинки не було крил, вона не могла шулікою кинутися вниз. Але в неї були очі, і вона бачила свого капітана, зв'язаного в шлюпці, і тих, хто його зв'язав.

— Агов! Курятнику! — крикнула Галинка. — Відпустіть його негайно, бо я вам ноги відріжу!

І вона багатозначно провела лапкою по своїй нозі (жорстокий і дуже промовистий жест), показуючи, де саме різатиме.

Одноокий зразу стрепенувся, підняв голову, вшніпився одним оком у галасливу видру, але зразу втратив до неї цікавість, розчаровано сплюнув під лапи й відвернувся. Він

не побачив у ній загрози. Його куряча душа прагнула крові, навіть моря крові — адже Одноокий був на диво кровожерним піратом. Ах, як він хотів забарвити свої шпори цією кров'ю, як хотів чути глухі удари кісток, крики й хрипи битви. Але їх не було. Була тільки якась несерйозна писклива видра на скелі й напівзомлілий видр у шлюпці. Жалюгідна подоба того образу ненависті, що стільки часу сушив його серце.

Камінь, який скотився з гори, змусив Чікена знову озирнутися. А Кепів крик: «Галинко! Не треба!» — підвести голову. Пірати теж попіднімали голови. Згори майже гладенькою скелею, розпушивши хвоста й моторошно всміхаючись, спускалася та, чия товстенька половинка лежала зараз зв'язана в човні й замирала від страху. Від страху за ту, що зараз спустилася майже гладенькою скелею. Гострі ікла усміхненої видри блиснули на сонці, і пірати насторожилися.

— Чого це вона? — занервував Психея й про всяк випадок пошукав очима, куди йому вшитися.

— А що вона про ноги сказала? — спитав гучно пірат Ципа й скоромовкою проторохтів

набір фраз: — У мене ж занижена самооцінка — ви знаєте. Я за себе не відповідаю. Це про всяк випадок.

Боцман Курило лише знизав могутніми плечима й кивком голови перекинув берет на другий бік. Кок Кок нагострив ножі, а Худод філософськи прорік:

— Видра, яка свариться... Хм... Мені здається, вона чимось невдоволена. Хоча, може, я й помиляюся.

Одноокий Чікен хмикнув і посміхнувся. І ця посмішка була хижою та зневажливою. «Нарешті битва!» — подумав він і приготувався, а вголос тихо, щоб чула тільки команда, мовив:

— Не чіпати, я сам!

Полегшене зітхання не минуло його вух. Пірати трохи розслабилися й про всяк випадок стали за спиною свого капітана.

Галинка спускалася головою вниз. Вона чіплялася лапами за якісь невидимі знизу тріщини в скелі, і збоку здавалося, що вона просто повільно з'їжджає. Уже були помітні її палаючі очі, що не обіцяли нічого доброго тим, хто стояв унизу. Уже позаду було пів скелі, лишилося ще трішки, але... Маленький камінець,

що невчасно потрапив під лапу, відколовся, і Галинка втратила опору. Спершу падала повільно. Але потім її лапки неприродно підломилися, тіло вдарилося об виступ і, закручуючись та ламаючись, полетіло вниз, дедалі прискорюючись. Вона не вимовила ані звуку. Лише глухі удари об скелю й шурхотіння каменів, що котилися додолу, долинули до піратів. Ще мить, і нерухоме тіло лежало біля ніг Одноокого, а Кеп перекочувався на дні шлюпки й вив від безпорадності й горя.

— Та що ж це за день такий?! — спере-сердя сказав Одноокий і ногою цинічно перевернув тіло. І тут, може, й закінчилася б розповідь про нещасну Галинку, але вона подала ознаки життя, і ознаки ці були у лайці, вимовленій крізь стиснуті від болю зуби. Лайка ця зацікавила та навіть, не побоюєсь цього слова, здивувала нашого пірата з чорною курячою душею й лисою шиєю.

— Цю здохлятину на борт! — крикнув Чікен притихлій команді й вирішив покінчити з Кепом — причиною всіх курячих нещасть. — А того видра, що в шлюпці, тягніть сюди. Глянемо, як він зможе плавати. По дну. Якщо його прив'язати. Може, у нього з'явиться ця, як її, прив'язаність.

Команда зразу оцінила гумор, тому засміялася гучно й улесливо. Вони дуже поважали свого капітана.

Ясна річ, спершу Одноокий Чікен хотів помучити нашого Кепа, а тоді повісити його на реї, як заведено в усіх поважних піратів. Але з якоїсь лише йому відомої причини вирішив не чекати та смикнути kota за хвіст²⁴.

Нещасного Кепа витягли з човна і, забивши кілки в пісок, що показався під час відпливу, міцно прив'язали пузом догори. Кеп мовчав. Він бачив, що його Галинка жива, і сподівався на краще. Адже до припливу залишався ще час, і можна було спробувати виплутатися.

Одноокий особисто перевірів вузли й був задоволений. Він схилився до видра, подивився тому в очі й мовив:

— Це тобі за мою бабусю, білу курочку, і за нас усіх. За те, що ми більше не літаємо. До речі, вважай, що тобі пощастило, — не всі бачать небо, коли помирають.

Потім він повернувся до команди й наказав відчалювати. Перед шлюпкою в піску прорили канал, і невдовзі вона вже йшла до фелюки,

²⁴ Улюблена піратська приказка. Означає «прискорити подію». Тут кіт — це якір.

що стояла на якорі в невеликій бухті біля темної западини. А з западини, із самісінької глибини, нагору, до сонця підіймалося довге пласке тіло з гривною-короною на голові й порожніми круглими очима...

Навіжені крики з боку корабля Кеп почув, але, як не намагався, не міг побачити, що там відбувалося. Скоро вони затихли й настала тиша. Він відчайдушно пробував розтягти вузли, проте почався приплив і намоклі мотузки затягувалися дедалі сильніше.

Так-так, вода прибувала. Вона вже обтікала живіт, схожий на маленький пухнастий острів. Вона вже затікала в круглі вуха, і Кеп чув перекочування та глухий шелест піску, а також — знову — дивні звуки звідкись збоку, від острова. Ці звуки наближалися. Кеп скосив очі й побачив курку на тлі західного сонця. Вона мчала стрибками по воді, розмахуючи ножем і притискаючи до себе щось кругле. Її стрибки були дикі й більше нагадували якийсь божевільний танець. Сонце, що світило їй у спину, а Кепові в очі, творило довкола чорної плями її фігури блискучий ореол, і це виглядало так страшно, що капітан лише вимовив:

— Чорна курка йде по мене...

Галинка здійснює бунт

У трюмі не дуже добре пахло. Можна сказати, що там — фе! — смерділо. Смерділо гнилизною, курячим послідом і всім, що могло смердіти й розкладатися. Галинці пощастило. Вона обійшлася саднами, тому страждала від страшного болю в голові й очі у неї сльозились від запаху. Піратам було хоч би хни — вони були радісні й п'яні. П'яні від рому, а радісні — бо лишилися живі.

Зовсім нещодавно вони уникнули страшної небезпеки, коли тільки підпливли до «Гребла» й піднялися на палубу. Першим чудовисько помітив Ципа. Він побачив яскравий червоний гребінь, що розтинав воду й стрімко наближався до фелюки. І Ципа, звісно, не розгубився. Він заверещав істеричним високим голосом і спробував стрибнути за борт. «Ми всі помremo!» — кричав Ципа й тицяв крилом у бік довгого вузького тіла з велетенськими порожніми очима. Ципу встигли перехопити останньої миті, уже біля борту, і про всяк випадок лягнули веслом. Він мовчки лежав на палубі й корчив із себе мертвого. Усіх врятував капітан. Так-так! Саме капітан Одноокий Чікен зупинив паніку й гортанними звуками зі свого лисого горла змусив команду підняти якір і вітрила.

Якір витягли не повністю, і він висів на носі, ледь торкаючись води. Вітрила тріпотіли й ніяк не могли вхопити вітер. Удруге пірати зустрілися з цим нескінченно довгим і пласким чудовиськом. Минулого разу їм допоміг шторм, хоч не обійшлося й без чарів, як заявляв кок Кок. І ось тепер вони зіштовхнулися знову — морське чудовисько з червоним гребнем і маленька фелюка, яка здавалася просто трісочкою порівняно з довгим сірим тілом. І це тіло почало оточувати корабель, ніби змія.

Одне, друге, третє, четверте кільце...

Усі тривожно дивилися на воду, а Одноокий Чікен гігантськими стрибками кинувся на ніс із сокирою в лапах. Звісився з нього й закричав:

— Оселеро, привіт!

І тут сталося щось дивне. Чудовисько ніби почуло капітана. Воно завмерло й припинило оточувати собою фелюку. Голова, що кружляла довкола корабля, пірнула й випірнула просто перед Чікеном. Вони зустрілися — велике риб'яче око й самотнє куряче. Зустрілися й уважно вдивлялися одне в одного. Що вони там побачили — невідомо, але Одноокий відсахнувся першим і одним ударом перерубав якірний канат.

Чудовисько розтулило рота, наче хотіло щось сказати, але якір упав йому на голову. Мить, плюскіт — і чудовисько пішло вниз разом зі своєю червоною гривною-короною, очима й пласким тілом.

— Ура! — закричала команда.

— Усі на лівий борт! — закричав капітан. — Мотаємо звідси, курячі діти!

Фелюка нахилилася. Вітрила набрались вітру, і «Гребло» швидко стало відходити від острова й чудовиська, яке ще билось на поверхні — усе-таки воно було дуже довгим і не відразу пішло на дно.

Через кілька годин острів зник з обрію, а разом з ним зникло й напружене очікування погоні. Одноокий вирішив відсвяткувати перемогу, і команді видали ром. Не пив тільки сам капітан та ще боцман Курило. Ах, недалекоглядна команда фелюки, якби вона знала, який підступ задумав старий пірат...

Проте повернемося до Галинки, яка лежала в залізній клітці. Її непокоїли біль, запах і доля її милого Кепа. Хоча, може, і так: спершу доля, потім запах і тільки потім біль. Вона чула тиху розмову Чікена й боцмана Курила, хоч і не цілком, а шматками. Але з цих

шматків було ясно: вони вирішили пожертвувати командою.

— Я не певен, що ми позбулися цього Оселери, — тихо казав капітан, стоячи на ґратчастому люку просто над кліткою з Галинкою. — Він може нас наздогнати...

І тут тупіт лап і крики «Ура нашому півневі! Ура нашому відчайдушному оку!» перервали розмову. Скоро тупіт і шум віддалилися, і змовники продовжили:

— ...я кину з ними свого капелюха. Тільки почекаємо, коли заснуть. Скинемо всіх гамузом, це його затримає.

— А чому Оселера? — тихим басом запитав Курило, однак відповіді Галинка не почула. Команда знову повернулася.

— Нашому рятувникові! Нашому превеликому Чікенові — вбивці чудовиськ! Кур-кур ура!

Чутно було, як пірати лізуть обійматися до Одноокого.

— Святий! — пищав Ципа. Після удару веслом його облили водою, і тепер він хоробро пив ром, як бувалі пірати. Голова в нього не боліла.

Пірат-філософ Худод не брав участі в загальному тріумфі. Він віддався спогляданню

води, звісивши голову за борт і дурнувато всміхаючись. Час від часу він гикав і чіплявся до риб, що пропливали повз.

— Вас не нудить від морської води? — питав він.

Риби мовчали.

Урешті-решт він перший спустився до Галинки — йому до знемоги був потрібен співрозмовник.

— Дозвольте з вами кулуарно поговорити, тварино? — почав він здаля і, завівши крила назад, увіткнув голову в клітку. — Що первинне: крка чи йце?

Він так і сказав — «крка» і «йце», бо думки його квапились і мова за ними не встигала.

— Качкодзьоб! — вразила пірата Галинка й одразу злетіла на висоту недосяжної філософської думки.

Вона була досить освічена видра, хоч і показувала свою освіченість не завжди, а залежно від ситуації. Цього разу вона вирішила показати п'яній курці, у кого більше мізків, і зродила в голові філософічного півня цілковитий хаос.

— Це... Це так раптово! — захоплено мовив Худод, упав на коліна й стукнувся головою об

палубу. — Можна, я буду вам заздрити й називати своєю курницею в хорошому сенсі слова?²⁵

Замість відповіді Галинка запитала:

— Де видр, якого ви схопили першим?

— Він упокоївся, моя курнице, — спокійно відповів Худод. — Точніше, втопився. Хоча, якщо філософськи подивитися, це те саме.

Галинка заплющила очі й так, щоб філософ не почув, прошепотіла:

— Бульйон... Я зварю з вас усіх бульйон.

І тут у маленькій симпатичній видрячій голові народився план. План цей виріс із бульйону і, мов суп, містив у собі інтриги, підступність і хитрість, які притаманні багатьом живим істотам у мить смертельної небезпеки, а може, і просто притаманні. Вона піднялася на лікті й по-змовницьки зашепотіла:

— Підійди-но ближче, мій стоїчний друже, мій Сенеко²⁶. Одноокий Чікен вирішив вас утопити цієї ночі. Так-так. І втопить, бодай би я луснула.

Треба сказати, що Худодова філософія обмежувалася лише спогляданням, неквапливістю

²⁵Що він мав на увазі під словом «курниця», не зовсім ясно. Прим. редакторки до прим. автора: Я також не знаю. Але курницею в давнину називали невелику тимчасову будівлю.

²⁶Давньоримський філософ.

й набором шаблонних фраз, які він час від часу вставляв. Але фразу «втоплять цієї ночі» він сприйняв буквально й цілком осмислено. Легкий наліт меланхолії та п'яної розкутості миттю злетів з нього, як пух із кульбабки. Худод стрепенувся, смикнув головою і злякано перепитав:

— Я-а-а-ак?

— Так, мій приречений друже. Утоплять. Сама чула. Оцими ось вухами, — і Галинка для певності торкнулася лапкою вуха.

Худод занервував. Він, звісно, був дурний, але не настільки. Виходу з ситуації не бачив — бігти нікуди, навколо вода. Видра вичекала паузу й дала нещасному надію однією фразою:

— Слухайся мене, і все буде добре.

Що-що, а переконувати Галинка вміла.

Трохи згодом Худод, вигадавши привід, переконав спуститися в трюм Психею, до чієї ніжної істеричної душі Галинка теж підбрала ключик дуже швидко — адже звиклі до істерик такі ранимі й нещасні. Видра просто схопила Психею за горло й надавала потиличників, супроводжуючи їх яскравою розповіддю про гірку долю, що цієї ночі чекала його з командою. Піратова голова літала в різні

боки, але сказане Галинкою міцно вбилося в жалюгідну подобу мозку. За якийсь час біля клітки вже сидів Ципа, а Психея, тверезий від усвідомлення небезпеки, прикинувся п'яним і надривно співав хвацьку піратську пісню, вклавши туди нотки приреченості й жалю до самого себе. Риби, зачувши перші її звуки, лягали на дно і впадали в глибоку депресію.

З Ципою було простіше простого. Пірата з низькою самооцінкою оцінили й розхвалили. Галинка захоплювалася ним і слухала нескінченні образи, надто на Одноокого Чікена. Ципа ніяк не міг забути, що той назвав його свинюкою. Ципі було образливо і за слово, і за його сенс.

— Хіба ж я свинюка? — укотре питав він, розмазуючи сльози та шмарклі по ґратах клітки (він без упину терся об прутьї головою). — Ну хіба ж я схожий на свинюку?

Галинка гладила його по голові та співчутливо зітхала. Справу було зроблено, ще один пірат перейшов на її бік.

Найскладнішим виявився боцман Курило, але йому пообіцяли посаду капітана, і він швидко погодився, за умови, що згодом отримає

трикутний капелюх Одноокого й не втручатиметься в бузу.

— Заводь канати²⁷, — відрізав боцман і пішов до штурвала (комусь же треба було кермувати). — І про шапочку не забудьте, мій беретик уже зносився.

Кока Кока просто купили званням не простого, а найголовнішого кока й пообіцяли кілька ножів. Він був на диво честолюбним піратом.

— І новий ковпачок, — заявив Кок на прощання. — Тільки, будь ласка, з фольгою всередині²⁸.

І Галинка подумки захопилася його тонким смаком у питанні одягу.

Одноокий Чікен, завжди такий підозріливий, надто пізно втямив, що на кораблі затівається бунт. Він з подивом помітив, що команда твереза, і тільки зібрався про це подумати, як із криками «Бий його!» бунтарі кинулися на сторопілого капітана. Вони майже загнали його в кут, але це був досвідчений вовк, і через кілька хвилин товкотнечі, розкиданого пір'я й бойового півнячого крику шал

²⁷ На піратському жаргоні — зупинити розмови.

²⁸ Кажуть, шапочка з фольги захищає мозок від шкідливих випромінювань і впливів.

нападників став згасати. Спершу відлетів Ципа: несподівано для себе він першим кинувся на Одноокого й був піднятий у повітря потужним ударом лапи. Ципа в польоті нагадував волан для бадмінтону, із одною тільки різницею — він летів сторчголов і лаявся на всі заставки. Його закинуло кудись на корму. Наступним упав філософ Худод — йому потужний удар дзьоба майже розколов череп, і зі словами «За курницю!» він звалився під лапи капітанові. Психея довів себе до повної неконтрольованості й клював куди тільки можна, мов берсеркер²⁹. Цим «куди тільки можна» виявився кок Кок, що тримався до останнього й відбивався від двох ворогів. Підлості від Психеї він, звісно, не чекав. Кок махав ножами, але ніяк не міг ні в кого влучити.

Незабаром бунт було придушено. Одноокий оглянув палубу, і його погляд спинився на боцмані, який незворушно тримав штурвал. Курило стенов плечима, немов показуючи, що він тут ні до чого. Трикутний капітанів капелюх кудись злетів, і стало видно налитий кров'ю червоний гребінь. Ворога було зламано,

²⁹ Дещо невірноважений вікінг. Прим. редакторки до прим. автора: Берсеркер — це лютий воїн-вікінг, який бездумно руйнує все на своєму шляху.

усюди валялися курячі тушки й пір'я. Одноокий Чікен уже приготувався звістити про перемогу і тільки продер своє охрипле горло, як ззаду з криком «Сам свинюка!» йому на голову впало весло. Це був Ципа, і він був страшний у своєму гніві. Удар виявився таким потужним, що миттю вимкнув свідомість, і Одноокий звалився, мов підкошений. Боцман Курило при цьому навіть скривився і трохи увігнав голову в плечі.

Так перемиг бунтарський дух, і героєм дня став Ципа. Трохи причмелена, але жива команда оговталася, звільнила Галинку та проголосила її капітаном. У клітку затягли кремезне тіло Одноокого і зв'язали йому лапи. На голову надягли мішок. Виходячи, кожен копнув його на прощання, хоч це й було не надто інтелігентно. Але де ви бачили інтелігентних курей — дурепа дурепами, хоч і півні.

Отак Галинка стала капітаном «Гребла», якому відразу дали милозвучнішу назву «Видрина лапка». Боцман Курило надяг трикутного капелюха і став бундючно походити біля штурвала. Найголовніший кок Кок у новому ковпачку та з новими ножами пішов готувати святковий обід. А ром вилили в море —

за новими правилами, на сніданок, обід і вечерю тепер подавали чай. Філософ, Ципа і Психея перефарбовували прапор у пудровий колір³⁰.

Море було спокійне, а сонце лягало спати.

³⁰ Не піратський термін. Для чоловічої статі означає: будь-який м'який колір залежно від настрою його власниці. *Прим. редакторки до прим. автора:* Пудровий колір — модне словосполучення. Зазвичай так називають відтінки, які нагадують колір пудри для обличчя — від слонової кістки до кави з молоком.

Одноокий Чікен
розказує казку

Галинка відірвала шматок піратського прапора і швиденько зав'язала собі на голові бандану.

— На цій посудині є дзеркало? — писнула вона зовсім не капітанським голосом. Але її почули. Худод, що ловив кожен погляд видри, негайно приніс дуже миле ажурне дзеркальце.

— Звідки така краса? — здивувалася Галинка й подивилася в нього.

— Знайшов, моя курнице, у трюмі валялося, — відрапортував філософ і любовно додав: — Ви в цій шапочці неперевершена.

Потім він трохи пом'явся й витяг з-під пір'я старомодний, але чистий чепчик.

— Це теж вам, — із придихом заявив Худод і простягнув чепчик Галинці.

— Святі кури, а це звідки? — запитала видра, побачивши чепчик. — Ви що тут полонянок тримали, негідники? Відповідай. Певно, глумилися й мучили їх. Ну, я вам влаштую! Ви в мене потанцюєте!

І тут усі пірати, звісно, стали виправдовуватися й наввипередки розказувати Галинці про конфуз із яйцем та підозріле зникнення Білоцаці.

— А за розміром чепчик міг би йому па-
сувати. Якраз, сказати б, підійшов йому цей
чепчик, — висловив свій здогад філософ Ху-
дод — і був недалеко від істини. Коман-
да схвально кивала. І тільки найголовніший
кок Кок зауважив, що з Білоцаци вийшов би
непоганий бульйон за такі жарти.

— А яйце на галушки! — додав він і пі-
шов на камбуз, похитуючи головою. — Який
піратський вічний сором!

Галинка не дуже втямила заплутану істо-
рію з яйцем. Її хвилювали важливіші речі.

— Боцмане, ви за старшого! — писнула во-
на й поправила бандану. — А я піду поспілкую-
ся з Однооком. Є в мене до нього запитання...

— А давайте, я його веслом стукну! —
несподівано запропонував Ципа й примружив
очка. У ньому прокидалися предки — дикі
нестримні степові півні.

Худод же нахилився вперед і так, між ін-
шим, порадив:

— Познущайтеся з нього як слід, курнице.

І тут Галинка спалахнула — вона рвуч-
ко розвернулася, схопила філософа за горло
й кілька разів стукнула ним об ринду³¹. Звук

³¹ Дзвін на кораблі.

був дзвінкий і чистий, мов відбили полудень³². У філософа запало одне око, але розпливлася блаженна усмішка. Точніше, її подоба.

— Яка я тобі курниця, пірате задрипаний? — люто карбуючи кожне слово, промовила Галинка. — До мене звертатися «капітанка» — і тільки так!

І вона відпустила Худода, завоювавши ще більшу повагу на кораблі, особливо в боцмана Курила. Той навіть просльозився, а Ципа тихо, з обожнюванням мовив:

— Свята!..

Галинка пропустила лестоці повз вуха й спустилася в трюм. Усередині корабля запах не змінився. І взагалі нічого не змінилося, крім бранця в клітці. Тепер замість маленької видри там сидів зв'язаний здоровий пірат із мішком на голові та чорними думками в серці. Галинка підійшла до нього й тихенько пошвирилася. Той посмикав головою, намагаючись скинути мішок, але в нього нічого не вийшло.

— Дівчинко моя, скинь із мене цей мішок, і я відкрию тобі свою чарівливість, приховану під покровом таємничості, — нахабно заявив він і ще раз посмикав головою.

³²У ринду завжди дзвонять опівдні, у туман і щоб підказати час.

— Стеж за словами, Одноокий, — перебила капітана Галинка. — Я знаю, що ти стратив мого видра. Тільки не знаю, за що.

Півень глухо розсміявся під мішком і раптом, не звертаючись ні до кого конкретно, почав говорити:

— За що? Ну, слухай. Ми були дуже близькі з моїм батьком, старим піратом. Його повісили на другий день, як я вилупився. Тому моєї провини в тому, що я став злодієм, немає — це все гени...

Коли з'явився цей король оселедців, наші трюми були повні перлин. Ми терли лапи й пушили хвости. Попутний вітер і довірливі аборигени збагатили нас. Я був другим помічником капітана і знав, що ніколи не стану першим. Точно не на цьому кораблі, де всім заправляли видри. Видри. Огидні. Я вас ненавиджу.

Так от. Спершу ми обдурили пінгвінів. Ми поміняли перли на... рукавички. У нас їх було багато, і всі ліві. Ха-ха. Дурні птахи — вони вирішили, що рукавички — найкраще взуття для їхніх лап. Ми міняли рукавички одну до десяти, потім одну до двадцяти, а потім, потім одну до ста, бо пінгвіни заздрісні. Сто

перлин за одну нещасну рукавичку! Ха! Як ми все вдало обкрутили!

І от, коли ми вже йшли додому, з'явився цей оселедцевий король. Він вибалушив свої очі просто біля борту — велетенські та порожні. Спершу ми злякалися, але потім побачили, що він безпечний. Просто довгий плаский черв'як, що мовчки плив поряд із кораблем і нескінченно на нас дивився.

Ми не могли зрозуміти, що йому треба, але побачили в нього у гребені перлину. І ця перлина не давала нам спокою.

— Здається, у нас розвинулася перлова залежність, — казали видри й намагались її виміняти. Вони показували йому різні речі й жестами пропонували обмін. А він тільки плив і дивився. Ми були у відчаї. І тут мені явилася чорна курка. Вона прийшла вві сні — стара і страшна, мов моя матінка. І вона розказала, хто перед нами. Оселедцевий король. Так-так, король усіх оселедців і оселедиць — рідкісний телепень, що мріяв літати попташиному. І коли на світанку він наблизився до нас, я злетів. Ширяв над кораблем, зробив кілька кіл. Пронісся над ним і побачив, як змінився його погляд. Він боготворив мене. Мене,

другого помічника капітана, нічим не примітного півня. І я пообіцяв йому крила. Крила в обмін на перлину, вплетену в його корону, у його гриву.

Перлина була колосальна. Вона була чорна. Чорна, як ніч, і кругла, мов місяць. Схожа на місячне затемнення. Отака була ця перлина. Королева всіх перлин на світі. І кожен хотів нею володіти.

Я обдурив цього телепня. Я пообіцяв йому крила, і він віддав мені перлину сам. Усі бачили, як він підплив до корабля. Його грива заворушилася, мов жива, розплелася, мов щупальці медузи, і покляла перлину до моїх ніг. А я надзвичайно обережно поклав її в мушлю, а мушлю в скриньку й віддав капітанові на зберігання. А сам злетів над морем і крикнув, щоб король плив за мною — туди, де на нього чекають крила. Дурненький, довірливий король... Утім, видри були не розумніші — навіть не помітили, що мушля порожня, а перлина... Перлину я відніс із собою на грудях. Більше я видр не бачив.

Одноокий прокашлявся і продовжив:

— Уяви собі, як я здивувався, коли виявилося, що корабель став перлиною. І вся ця

згряя застигла й перетворилася на пам'ятник. Певно, цей король-оселедець повернувся й наклав на них прокляття. Ха! Він хотів за мною погнатися! Куди там, я летів, мов яструб. Перлина стукала в моє серце. Я летів цілий день і цілу ніч, поки моя бабуся на другому кінці землі не поклялася більше ніколи не літати, і клятва ця зачепила все наше куряче плем'я³³. А винен у цьому твій клятий видр, капітанів син і боцманів онук. Це його родичі зараз сидять у скелі застигли, мов немовлята. А самого вже, либонь, доїдають краби. Ось за що я покарав твого видра.

Одноокий витяг лапи й поворушив пальцями.

— Це майже все, що я хотів сказати. Щоправда, на тому кораблі ще лишилася та, кого я справді зрадив. Але це дуже особисте. А тепер можеш піти й дати мені отрути.

Але Галинка не послухалася пірата, а мовчки простягла лапу до лисої шиї Одноокого й зірвала з неї мішечок.

— Це вона? — запитала видра й витрусила вміст на лапу.

— Вона, — глухо промовив пірат і кивнув.

³³Ну ви пам'ятаєте: «Таємне завдання капітана Кепа».

Перлина була важкою й теплою. Вона заворожувала глибиною кольору, мала тисячу відтінків і була мов жива.

«Коли сонце пройде крізь перлину! Кря!..» — зринуло в Галинчиній пам'яті, й вона замислено промовила:

— Я не дам тобі отрути. Я повішу тебе. Потім, коли поверну перлину в скриньку. Нічого особистого.

— Секундочку, — стрепенувся півень. — Як нічого особистого? Це, я б сказав, навпаки — надто особисте! Банальна помста й жіноче дріб'язкове зведення рахунків. Шляхетні дами так не чинять. Яка ж ви все-таки тварина. Ще й коштовність відібрала — злодійка!

— Ну, ти, шляхетний пташе, заткнися, або я втоплю тебе просто зараз, — розізлилася Галинка й піднялася на палубу. Слідом лунав знущальний регіт бранця.

Команда стирчала коло люка у трюм і трохи нервувала.

— Ну, як усе минуло, моя капітанко? — спитав Худод, налякано прислухаючись до сміху з корабельних нутрощів.

— Він хоч, наприклад, не розв'язався? — між іншим поцікавився Психея і напружився.

Запитання повисло в повітрі. Замість відповіді Галинка професійно наслинила палець і визначила вітер. Команда від цього була в надзвичайному захваті.

— Усе гаразд, ми йдемо назад! — крикнула вона й підкинула мішечок із перлиною в лапі. — Боцмане, розвертай корабель! Курс на острів!

Сонце упало в море й виринув місяць. Обрій почервонів.

**Коли сонце пройде
крізь перлину!
Кря!..**

Вони стали коло берега, щойно почався відплив. Пірати показали місце, де був прив'язаний Кеп, і Галинка довго пірнала, доки не знайшла порожніх кілків, надійно ввігнаних у пісок. Ні мотузок, ні тіла, нічого. «Краби так швидко його з'їсти не могли», — подумала видра й одразу згадала того нещасного курячого пірата на плоту, що встиг лишень сказати «Курмет!», перш ніж його зжерли. А ще Галинці стало дуже цікаво, що саме хотів сказати їм той схожий на опудало півень. Вона згадала про мішечок на його шиї, і це здалося їй підозрілим. «А може, і там була перлина? І хтось мені набрехав і хоче швидше станцювати пенькову джигу³⁴?» — подумала Галинка, висаджуючись на острів. Берег теж був порожній. Вони обшукали все під скелею й на решті піднялися на перлинний корабель, де їх зустріла тільки застигла команда. Ніяких слідів.

У цілковитій тиші видра дістала з мішечка перлину. Усі ахнули, а Одноокий Чікен заскреготів дзьобом. Перлина дихала й вабила до себе, мов чорна діра.

Усі скупчилися біля прочинених дверей у кают-компанію — команда фелюки й переможений капітан із мішком на голові. Хоч він і був

³⁴(піратськ.) Те саме, що повиснути на реї.

зв'язаний, цей капітан, але досі вселяв жах своїй колишній команді. І жах цей вряди-годи показувався у круглих курячих очах піратів. Не боялася Чікена тільки Галинка. Вона особисто загнала його стусанами на «Тритон» і тепер намагалася однією лапою покласти перлину в скриньку, а другою час від часу посмикувала за мотузку, яка закінчувалася зашморгом на лисій шиї Одноокого. І шия, і мотузка були навдивовижу схожі, ніби з одного матеріалу.

Був день. Спекотний день із гарним бризом, що продував розлом між скелями й часом зривав сухий пісок із численних слідів, які вели до корабля. Фрегат і далі велично переливався на сонці своїми перлинними бортами й вітрилами, різко контрастуючи з чорним каменем скелі, у яку вріс. Галинка, висолопивши від старанності язика, сопіла й ніяк не могла втрапити в скриньку розщепленим кінцем палички, куди було всаджено перлину. Нарешті після довгих зусиль пролунав тріумфальний крик «Ха!» — і перлина лягла на своє місце. Усі завмерли в очікуванні дива. Психея звів очі й зібрав до купи всю свою мужність.

Але... Минула хвилина, друга, а дива все не ставалося.

— Ти забула сказати чарівні слова, мадам капітаншо, — глухо з-під мішка мовив Чікен. Він явно знущався. — Спробуйте **КРЕКС-ПЕКС-ФЕКС**. Може, допоможе.

І пірат засміявся. Він узагалі поведився цього ранку якось дивно: то зненацька починав веселитися й обзивати всіх лузерами, вішальниками та невдахами, то замикався в собі і кликав чорну курку. Нерви в нього були розхитані, а в голові дзвеніла порожняча. Галинка лише криво всміхнулася на його заувагу, але потім знову згадала про з'їденого пірата й обережно запитала:

— А що це за опудало до нас на плоті припливло? Дуже давно, може, рік тому...

Одноокий обережно спустився на палубу й притулився до застиглої постаті Кепового дідуса. Йому не було куди поспішати. Він із явним задоволенням потерся об нього спиною й лише тоді відповів, а точніше, спитав:

— Так він дійшов? Хм. І ви не знаєте, що було в нього на грудях?

— Його зжерла акула.

Чікен помовчав, перетравлюючи почуте, стиснув і розтиснув лапи та продовжив:

— Там була куряча мітка.

— Ах! — ахнула куряча команда й закусила крила.

— Яка ще мітка? — спитала Галинка і зразу втратила авторитет. Вона уявлення не мала про жодну курячу мітку та й навряд чи чула про поняття піратського кодексу. Худод пошепки поблажливо пояснив видрі, що й до чого. І Галинка вжахнулася. Звісно, не насправді. Вона лише вдала, що вжахнулася і навіть жахливо злякалася.

— Та що ви кажете! Ах, ах! Ціла куряча мітка! — солодково почала вона й одразу звела все на сміх. — Тоді можете пошукати її в акули в дупі, точніше, у її какульках.

Часом вона таки була інтелігентною видрою.

Авторитет було відновлено. Команда знову захоплена дивилася на свого ватажка, точніше, ватажку, а Одноокий Чікен замовк і самозаглибився. Щоб полегшити виснажливі години очікування (як потім казала Галинка) і трошки розважити команду, було вирішено зразу повісити старого пірата. Тим паче, він заслужив.

Усе було дуже урочисто. Найголовніший кок Кок вистукував ножами барабанний дріб,

Курило бурмотів слова молитви над засудженим і про всяк випадок посипав йому голову піском. Сам засуджений стояв на борту корабля, а його кігті судомно вчепились у планшир³⁵.

Галинка поправила зашморг на шиї Чікена, мов краватку, при цьому в'їдливо поцікавилася, чи не тисне. Потім перекинула мотузку через рею і з серйозною мордочкою стала біля Одноокого. Психея чавив із себе якісь тужливі звуки, слугуючи жалюгідною подобою хору плакальниць. Усе було готове до страти. Великі птахи, вочевидь стерв'ятники, прилетіли повітріщатися на шоу й мовчки розсілися на виступах двох скель. Вони теж прониклись урочистістю, хоч наперед смакували непоганий бенкет.

— Це дуже боляче? — з придилом запитав Ципа у філософа й розтулив рота від хвилювання.

— Ще не знаю, — відповів Худод. — Жодного разу не пробував.

Шоу тривало. Кок далі стукав ножами, а Одноокий намагався щось сказати на свій захист: він мовив про цінність усіх душ, які живуть на цій землі, і недосконалість світу.

³⁵Поручні на борту корабля.

— Нічого не стається просто так, для чогось усе це робиться. Часом нашими вчинками керують вищі сили...

Закінчити йому не дали.

— Ну-ну, досить, заводь канати! — обірвала його Галинка. — Ваше життя безцінне, як ніколи.

І з цими словами вона зіпхнула Одноокого вниз.

— Ах! — ахнули знову пірати.

— А щоб вас! — лайнувся Чікен, ударяючись об землю: мотузку ніхто не закріпив. Він упав горілиць. Мішок злетів із голови, і тепер колишній капітан лежав, стогнав і дивився одним оком угору. Згори, з борту, на нього глипали здивовані морди. Галинці було трохи ніяково, адже це вона не закріпила мотузку. З іншого боку, вона й не збиралася її закріпляти, бо не хотіла повішати пірата — ото хіба налякати.

Першим схаменувся маленький Ципа.

— Живучий, гад! — чи то захоплено, чи скрушно заявив він і, підкоряючись поклику диких предків, хотів-було схопитися за мотузку.

Проте з боку берега почувся крик і з-за скелі, сокочучи й голосячи на все своє могутнє горло, вилетів Білоцаца. Так-так, саме

Білоцаца власною персоною. Цей здоровилокаплун, а точніше — курка мчала до Чікена велетенськими стрибками й горлала:

— Не вішайте його, він скоро стане татом! От дивіться!

Усі, звісно, були ошелешені. Це було дуже раптово — і поява Білоцаци, і те, що вона виявилася куркою. Я забув додати, що на ній замість шотландської спідниці тепер висіла пачка як у справжніх балерин, а замість ковпачка — чепчик — точно такий, як знайшли на фелюці. Крім того, вона постійно трусила над головою своїм «доказом» — яйцем, що сяяло в променях сонця.

Її істеричне кудкудакання чулося далеко за межами острова. Пірнувши, воно опустилося на глибину найглибшої западини і там, на глибині, вибухнуло у хворій голові оселедцевого короля, який ще не відійшов від удару якорем. «А щоб вас!» — подумав тоді король і рвонув нагору, прагнучи покласти край або цим крикам, або своєму тричі нещасному життю.

На перлинній палубі зчинився шарварок. Галинка дивилася на те, що відбувається внизу, і не вірила своїм очам.

— Мій піратик! — кричала курка. — Мій золотий одноочко! Як я за тобою скучила!

Білоцаца стискала у своїх могутніх обіймах Чікена, і збоку здавалося, що вони борються. Тільки один борець зв'язаний — для рівності шансів. Час від часу Білоцаца тицяла йому в єдине око яйцем і лагідно сокотіла:

— Твоє дитятко! Ну викапаний татко! Ну визнай, любий, дитину!

А Одноокий при цьому вертівся, мов в'юн на сковорідці, і всім своїм виглядом показував, що він тут ні до чого. Мотузку й зашморг знімати з нього ніхто не поспішав.

— Я занурю тебе в любов і задушу тебе в обіймах, — воркувала Білоцаца й продовжувала лагідно душити свого «піратика».

І він здався. Так-так, Чікена притиснули. Адже насправді це він тоді, уночі, таємно відіслав Білоцацу до острова на човні. Він покохав її з першого погляду і потай, під виглядом матроса, записав у пірати.

Кінь чотириногий — і той спотикається. Наш піратський капітан і «батіг семи морів» закохався. Грізний капітан із холодним серцем пірата виявився якимось пластиліновим м'якушем і не встояв перед коханням. І все б

нічого, але яйце... Він не чекав такого сюрпризу і, звісно, тоді на палубі перед усією командою зомлів. Хто б міг уявити?

І зараз ця жертва кохання сиділа й таємно, у душі мріяла, щоб її краще повісили. Бо цій «жертві» було дуже соромно! А згори щодуху веселилися мимовільні свідки ганьби й морального падіння Одноокого Чікена.

— Упс! — реготав до сліз Худод. — Оце по-капітанськи! Вітаю!

— Яка зустріч! — верещав Ципа й радісно стрибав на місці. — Білоцаца! Оце так фокус!

— Курниця! — кричав своє улюблене слівце філософ і тоненько сміявся.

— Бульйонниця! — гукав найголовніший кок Кок.

Навіть боцман Курило не лишився збоку, він тримався за живіт і гримотів сміхом. Галинка завмерла й не відриваючи очей дивилася вдалечінь, на знайому товстеньку фігурку, яка перевальцем наближалася до корабля та кричала в рупор:

— Тру-ту-ту-у-у! Агов, на кораблі! Готуй східці, капітан іде! Капітан, якого врятувала навіжена курка з яйцем!

На задоволеній морді «фігурки» була широка усмішка, а рупор саяв на сонці, як і яйце, що час від часу тицялося в єдине піратське око разом із дзьобом Білоцаці.

— Мій коханий капітанчик, — шепнула Галінка, і її маленьке серце вкуталося теплотою і щастям. — Моя товстенька половиночка.

Справді, наш капітан, капітанів син і боцманів онук, а коротко — Кеп, живий і здоровий наближався до корабля легковажною ходою і теж був радий усіх бачити. Особливо таку рідну й кохану фігурку в бандані, яка просто поїдала його вологими від щастя очима. До речі, Кепові очі теж були вологі — він дуже розхвилювався. Словом, як у всіх добрих казочках, здавалося, що настала розв'язка: усі розлучені зустрілися, зло перемогла сила любові й ура! Але не так сталося, як гадалося!

Ми забули про короля оселедців, що піднявся на поверхню з темних глибин і був злий, як тисяча чортів. Він оточив острів, схопив себе за хвоста й задрижав. Здригання його нескінченного тіла передався воді, і море закипіло. Закипіло й захвилювалося. Вал за валом падав на берег. Хвилі підхопили фелюку, що стояла без якоря, і розбили її об скелі.

З ревінням вода потекла між скель і проковтнула і Одноокого, і Білоцацу, і Кепа. Здавалося, нема їм рятунку. Проте треба віддати належне Галинці — в останню мить вона встигла схопити мотузку, якою був обв'язаний старий пірат, і неймовірним зусиллям витягла всіх, хто гойдався на її кінці, — і Одноокого, і Білоцацу, і свого товстенького Кепа. Пірат, щоправда, трошки посинів, але ще дихав — зашморг сильно врізався йому в горло.

А вода підіймалася дедалі вище й уже поглинала борт перлинного корабля. Команда рятувалася на реях — ніби зграйка білих голубів, вони пурхали вище й вище. Не пурхали тільки Білоцаца, мокра курка, і її улюблений пірат, майбутній батько, що лежав із висолопленим язиком і ніяк не міг опритомніти. Та й видри, звісно, не пурхали — через відсутність крил.

Оселедцевий король кинув свій хвіст і, далі дрижачи, поплив у тріщину. Він прагнув помститися за свій біль і своє приниження, але зовсім не чекав побачити те, що тримала в лапі видра. Те, що обманом забрали в нього разом із душею — світлою й чистою...

Велика чорна перлина мінилася всіма кольорами та блищала на сонці, поглинаючи

його промені. Це була його перлина. Король застиг і припинив тремтіти. Грива його заворушилась і стала плестися в живий червоний згусток, що потягся до видри. Вона щось кричала, ця видра, але король не чув. Він дивився своїми порожніми очима і чекав, і сподівався. Хвилі билися об борт, грива піднялася з води, і м'яка лапка віддала їй найбільшу коштовність світу. Віддала без розмірковувань і не шкодуючи. Бо є й приємніші речі, наприклад, життя. Тим паче, перлина чужа.

Дорогоцінність знову прикрасила найдовше пасмо королівської корони. І король оселедців миттю поплив до своїх підданих, які так любили танцювати. Адже вони зачекалися на нього, найвеселіші оселедці та оселедиці на світі.

І щойно король зник, як заспокоїлося й відійшло море.

— Мені здається, він щось сказав, — мовила Галинка трошки пізніше, коли Кепові лапи обхопили її, а носи потерлись один об другий.

— Ти впевнена? — запитав капітан, зазираючи в її оченята. — Це ж риби, вони не вміють розмовляти.

— Упевнена. Він сказав, що був дурний, коли погодився стати птахом. Адже він народився королем.

На палубу злетілась команда. Усі раділи, і тільки Одноокий був печальний. Його розв'язали, і він тер свої затерплі кінцівки. Може, йому було шкода перлини, а може, розбитої фелюки. Білоцаца одним крилом обіймала свого милого, а другим яйце — свою гордість.

— Коли сонце пройде крізь перлину! — раптом дружно закричали Галинка з Кепом і плеснули себе по лобі. — Ну, звісно!

Вони якраз устигли. Надзвичайно обережно, за допомогою тієї-таки палички та мотузки яйце поклали в скриньку. Найбільше за свою коштовність переживала Білоцаца. Вона безперервно підстрибувала й затуляла крилом очі. Чікен як міг заспокоював свою курочку. Ніхто не чекав від нього таких ніжних слів, його ніби підмінили. І ось, щойно яйце лягло в скриньку, промінь сонця впав на кинджал і відбився просто в яечко. Промінь пройшов крізь шкаралупу й спалахнув із другого боку. Шкаралупа тріснула, розкололася й обсипалася. А разом з нею розкололася й обсипалася

скеля, яка тримала в собі корабель. Усе сталося в одну мить. Хмари пилу, страшенний грюкіт, недовге падіння та скрип дверей...

Так, перше, що почув після гуркоту Кеп, — був звук гойдливих дверей у кают-компанію. Пил осідав повільно — на дерев'яну палубу, на вітрила і реї — і в цьому пилі вовтузилися і видри, і птахи. Тут подув вітер і відніс цей пил, відкриваючи ожилу команду «Тритона» та родичів нашого Кепа. Звісно, спершу вони відчували сум'яття, але потім, після нетривалого обнюхування, кинулися обійматися. Найбільше тішився Кепів дідусь із затертим татуюванням «камандир» на лапках (граматика не була його коником). Хоча ні. Либонь, найбільше раділа бабуся, а може, і сам Кеп чи його тато. Словом, раділи всі, навіть Одноокий Чікен. Адже в кают-компанії з кинджалом у лапі стояла ніхто інша, як його матінка — чорна курка. І нікого вона не збиралася вбивати, а просто їла устриць.

Звісно, мама Чікена разом з усією командою зразу захотіла віддухопелити свого непутящого сина, бо той ушився з перлиною... Але курча, яке вилупилося з яйця, розтопило їхні серця.

Ох і свято почалося на кораблі! Галинку відрекомендували сімейству Кепа, а Білоцацу — мамі Чікена. Зразу справили весілля, і Галинку прийняли у велику Кепову сім'ю, а Білоцаца додала до свого прізвища чоловікове і стала Білоцаца-Одноока. Отак.

А! Ледь не забув про курча. Йому дали ім'я. У дуже святковій і врочистій атмосфері, як і належить, із вимпелами й феєрверками. Ще б пак — адже завдяки йому все, власне, і сталося. А ім'я, як заведено в моряків, дав батько.

З гордим виглядом, ніби спускає корабель на воду, Одноокий Чікен урочисто промовив:
— Владою, даною мені на правах татуса, нарікаю тебе Лизаветою!

І всі розчулилися й погодилися. Бо іншого імені годі було вигадати. Бачили б ви це курчатко — таке гарненьке!

Бухта
Цікена

мис Гребла

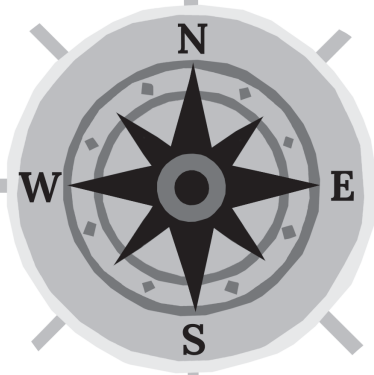

Акуляче
море

протока
Легкої Здобичі

острів
Чорної Курки

Холодне
море

Літературно-художнє видання

Серія «Пригоди»

Сергій Лоскот

КАПІТАН КЕП І КУРЯЧІ ПІРАТИ

Для молодшого і середнього шкільного віку

Ілюстрації *Віталія Бугари*
Керівниця видавничих проєктів
«VagaBooka» *Тетяна Стус*
Провідна редакторка видавничих
проєктів «VagaBooka» *Юлія Підмогильна*
Верстка *Анни Соцької*
Технічне редагування *Олени Румянцевої*

R1041002У. Підписано до друку 00.00.2020.
Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Minion Pro. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 9,5.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кибальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5215 від 22.09.2016.

Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145;
e-mail: office@ranok.com.ua
Тел./факс: (057) 719-58-67.

З питань реалізації звертатися:
Харків, тел.: (057) 727-70-77;
e-mail: deti@ranok.com.ua

ЗМІСТ

Піратів «бульк», або Чому не треба поспішати лізти у воду.....	9
Батіг семи морів	17
Червона грива.....	29
Перлинний корабель.....	39
Чорна курка	53
Загадка на загадці.....	65
Кепів «бульк»	81
Галинка здійснює бунт.....	99
Одноокий Чікен розказує казку.....	115
Коли сонце пройде крізь перлину! Кря!.....	127

ДАВАЙ КНИГОДРУЗЯЧИТИСЯ!

Сергій Лоскот.

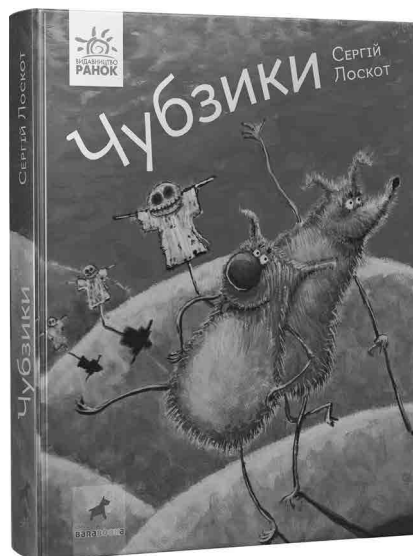
Таємне завдання капітана Кепа

Бувалий у бувальцях, суворий морський капітан Кепа отримує таємничого листа із завданням врятувати мешканців країни Щастя. У них викрали рубінове серце — запоруку їхнього безхмарного життя. Героїчний самітник приймає виклик. Хоча спокійне життя йому більше до смаку, все ж доводиться розплутувати клубок таємниць і загадок, а заодно розкрити секрет власного щастя.

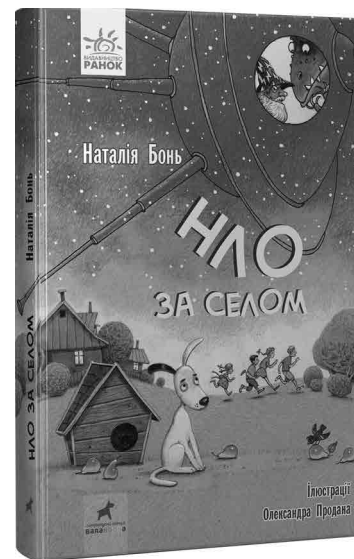
Сергій Лоскот.

Чубзики

На мальовничому хуторці Трівка-Дми живе чубзик Пензлик. Тут мешкають його одноплемінники, а ще старий чарівник Нікто — прапрадідусь Пензлика. Проте ідилічне життя чубзикової громади закінчується, адже після столітньої сплячки прокидається Біла Королева. Її мета — повернути могутність і поневолити не тільки чубзиків, а всіх мешканців Ста одного королівства.

ДАВАЙ КНИГОДРУЗЯЧИТИСЯ!

Наталія Бонь.

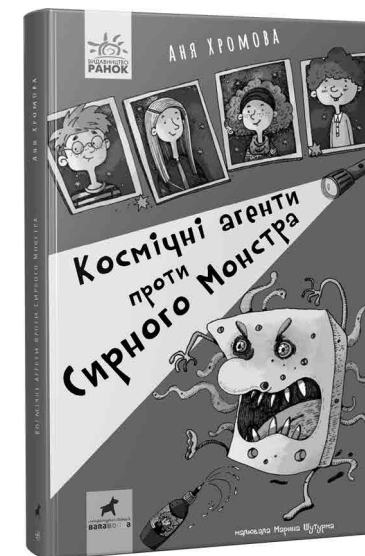
НЛО за селом

НЛО зазвичай приземляється вночі, щоб ніхто не бачив. Проте якщо НЛО вирішило здійснити посадку за селом Біленьким, таємниця навряд чи залишиться таємницею. Іншопланетні прибульці — жадливі і жорстокий Скрежило та його помічник професор Меджило — надумали завоювати Землю. Але в нашій планеті є відважні захисники. Головне — щоб вони об'єдналися та склали дієвий план відсічі.

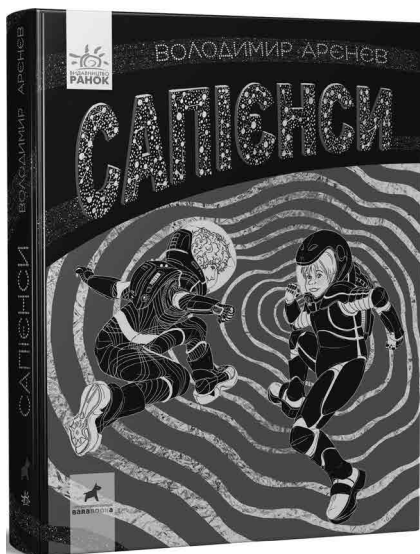
Аня Хромова.

Космічні агенти проти Сирного Монстра

Йотан Йотог — космічний агент, який вчиться у звичайнісінькій школі. Зі своєю надійною командою він вестиме героїчну боротьбу за земні запаси кетчупу, розгадуватиме загадки та братиме участь у боях і спецопераціях. У книжці повно космічних секретів, тому перш ніж читати її, урочисто поклянись іменем планети Земля й галактичних прибульців ніколи нікому нічого не розповідати.

ЧИТАЙ ЩЕ!

Володимир Аренєв.

Сапієнси

2178 рік, Київ, світ далекого майбутнього. Одного квітневого дня звичайний школяр Михайло Неборак познайомився з новачком на ім'я Олександр Ненарок. У нього дві мами, дідусь-некромант і залізне серце. Але це — лише початок карколомних пригод у довгоочікуваній науково-фантастичній повісті для підлітків від знаного в Україні та Європі письменника Володимира Аренєва.

Жахлива книжка

Збірник страшних історій

У страшній-престрашній кімнаті на чорній-пречорній полиці лежала жахлива-прежахлива книжка... У ній вісім страшно напружених історій про всякі містичні, часом потойбічні й геть несподівані явища та події. Читайте оповідання Мії Марченко, Володимира Аренєва, Лариси Андрієвської, Іванки Кравцової, Йожи Коцуна, Слави Світової, Юрія Нікітінського та Марії Артеменко.

